

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Akademia Nauk
Stosowanych w Koninie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **23-24 maja 2024 r.**

Warszawa, 2024 r.

(rok opracowania raportu)

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	49
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	54
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	56
Zalecenia	58

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący dr hab. Maciej Smuk, członek PKA

członkowie:

1. dr Małgorzata Krzemińska-Adamek, ekspert PKA
2. dr Piotr Krycki, ekspert PKA
3. Andżelika Jabłońska, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Justyna Smoleń, ekspert PKA ds. studenckich
5. Patryk Lisiecki, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia, prowadzonym w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Ocena programowa została przeprowadzona po raz kolejny w następstwie oceny pozytywnej wyrażonej w uchwale nr 428/2018 Prezydium PKA z dnia 9 lipca 2018 r. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i wstępne wnioski, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	językoznawstwo 70% literaturoznawstwo 30%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 lata / 6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy / 960 godz. / 37 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	• filologia angielska z językiem hiszpańskim w turystyce (B2+/C1) • filologia angielska z językiem niemieckim handlowym (B2+/C1) • filologia angielska z przygotowaniem lektora w komunikacji interkulturowej (C1) • filologia angielska z tłumaczeniem specjalistycznym (B2+/C1)	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	124	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów³	2175-2205	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90 ECTS	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	157 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	92 ECTS	-

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{4,5}	językoznawstwo 80% literaturoznawstwo 20%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	2 lata / 4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	3 miesiące / 480 godz. / 19 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	• dydaktyka • translacja	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	24	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁶	1480 (moduł Translacja) 1610 (moduł Dydaktyka)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61 ECTS (moduł Translacja) 68 ECTS (moduł Dydaktyka)	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	107 ECTS (moduł Translacja)	-

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	103 ECTS (moduł Dydaktyka)	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	58 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Głównym celem kształcenia na kierunku filologia jest umożliwienie absolwentom zdobycie kompetencji zapewniających skuteczne odnalezienie się na lokalnym rynku pracy. Cel ten ma być osiągnięty m.in. poprzez opanowanie umiejętności językowych na wysokim poziomie zaawansowania, rozwijanie kompetencji komunikacyjnych oraz interkulturowych, a także umiejętności praktycznego wykorzystywania wiedzy językowej oraz kierunkowej zdobytej w toku studiów. Podkreśla się ponadto w koncepcji kształcenia potrzebę rozwinięcia u studentów świadomości potrzeby zdobywania nowych kompetencji oraz uczenia się przez całe życie. Absolwenci kierunku mogą podjąć pracę w charakterze tłumaczy, lektorów czy nauczycieli języka angielskiego (w ostatnim przypadku – po ukończeniu studiów II stopnia). Na kierunku dąży się do stałego doskonalenia oferty edukacyjnej oraz poprawy jakości kształcenia. W związku z powyższym studia na kierunku stanowią odpowiedź na dynamicznie zmieniający się rynek pracy w subregionie konińskim. Tak sformułowane cele kształcenia wpisują się w misję Uczelni, która zakłada tworzenie warunków do studiowania, które pozwalają na zaspakajanie lokalnych potrzeb edukacyjnych w odniesieniu do przygotowania kadr gotowych do zaistnienia na rynku pracy i świadomych konieczności ciągłego rozwoju. Cele i koncepcja kształcenia wpisują się również w cele strategiczne Uczelni, powiązane z doskonaleniem oferty edukacyjnej oraz jakości kształcenia, a także z wzmacnianiem współpracy z otoczeniem-społeczno-gospodarczym.

Kierunek przyporządkowano do dwóch dyscyplin naukowych: językoznawstwa jako dyscypliny wiodącej (w 70% w przypadku studiów I stopnia oraz 80% w przypadku studiów II stopnia) oraz literaturoznawstwa (30% w przypadku studiów I stopnia oraz 20% w przypadku studiów II stopnia). Przyporządkowanie to jest właściwe z uwagi na fakt, iż dyscypliny te tradycyjnie stanowią podstawy teoretyczne filologii. W odniesieniu do dyscypliny językoznawstwo wybór jej jako dyscypliny wiodącej jest o tyle uzasadniony, że dwie główne ścieżki kształcenia przygotowującego do wejścia absolwentów na rynek pracy: powiązana z nauczaniem języka obcego (w roli lektora lub nauczyciela w systemie oświaty) oraz tłumacza nieodłącznie wiążą się z tą dyscypliną (glottodydaktyka jest subdyscypliną językoznawstwa, natomiast translatoryka funkcjonuje jako nauka interdyscyplinarna, czerpiąca zarówno z językoznawstwa, jak i literaturoznawstwa). Jeśli chodzi o dyscyplinę literaturoznawstwo,

koncepcja kształcenia zakłada wykształcenie u studentów umiejętności krytycznej analizy tekstu (np. tekstów źródłowych) i wykorzystania technik takich jak storytelling czy drama w pracy zawodowej. Przyporządkowanie do dwóch dyscyplin naukowych obecne ma być na różnych etapach kształcenia: przykładowo, mimo że w obecnej chwili proces dyplomowania przebiega jedynie w dyscyplinie językoznawstwo, założono w koncepcji kształcenia również umożliwienie dyplomowania w zakresie drugiej dyscypliny.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. W koncepcji kształcenia zakłada się wszechstronne kształcenie nastawione na rozwój umiejętności związanych z nauczaniem języka obcego oraz tłumaczenia tekstów w różnorodnych kontekstach dopasowanych do potrzeb rynku, również z uwzględnieniem wykorzystania w pracy zawodowej narzędzi z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Koncepcja kształcenia wskazuje obszary zawodowego rynku pracy, których potrzeby zaspakajać ma przedmiotowy kierunek studiów, jednak wskazania te nie są wystarczająco precyzyjne. Na poziomie ogólnym, w koncepcji określono, że studia na kierunku kształcą specjalistów w zakresie języka obcego, charakteryzujących się wysokimi kompetencjami językowymi. Role zawodowe ulegają uściśleniu w opisie sylwetki absolwenta studiów I i II stopnia. W przypadku studiów I stopnia (filologia angielska) wątpliwości nie budzą dwie ścieżki zawodowe: absolwenci mogą podjąć pracę w charakterze lektora/trenera języka angielskiego w szkołach językowych lub w charakterze tłumacza w przedsiębiorstwach, szczególnie w działach marketingu, sprzedaży, zaopatrzenia i transportu. Przygotowanie do pełnienia tych ról zawodowych odbywa się poprzez realizację właściwych dla danego zawodu modułów wybieralnych. W koncepcji kształcenia informuje się ponadto, że absolwenci mogą podjąć zatrudnienie w instytucjach i przedsiębiorstwach produkcyjnych i handlowych, centrach logistycznych oraz firmach spedycyjnych i transportowych, jednak nie precyzuje się, jakie zawody mieliby oni tam wykonywać. Jednocześnie koncepcja kształcenia na kierunku w zakresie filologii angielskiej przewiduje realizację wybieralnych ścieżek: z językiem hiszpańskim w turystyce lub językiem niemieckim handlowym, które mają zapewniać kompetencje do podjęcia pracy jako pracownik obsługi ruchu turystycznego lub w komunikacji handlowej. Założono więc przygotowanie studentów do pracy z wykorzystaniem drugiego języka obcego (a więc hiszpańskiego lub niemieckiego), nie wytyczając jednocześnie żadnej roli zawodowej powiązanej z faktem studiowania na kierunku filologia angielska. W odniesieniu do studiów II stopnia koncepcja kształcenia przewiduje bardzo jasno katalog zawodów, do wykonywania których przygotowani są studenci - są to: nauczyciel w szkole w systemie oświaty, lektor w szkole językowej oraz tłumacz. Na studiach II stopnia realizowane jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. (z późn. zm).

Według deklaracji Uczelni koncepcja i cele kształcenia zostały określone z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Sugestie interesariuszy zewnętrznych, które zostały wprowadzone do koncepcji kształcenia, obejmowały m. in. rozwijanie umiejętności w zakresie komunikacji społecznej oraz zapewnienie lepszego przygotowania studentów do realizacji praktyk zawodowych. Z kolei studenci zgłosili potrzebę uwzględnienia w koncepcji kształcenia (a w konsekwencji również w programie studiów) umiejętności powiązanych z wystąpieniami publicznymi.

Koncepcja kształcenia nie uwzględnia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, mimo że pewna część zajęć dydaktycznych realizowana jest w tym trybie, o czym szerzej w ocenie kryterium 2.

Ogólne efekty uczenia się są częściowo zgodne z przyjętą koncepcją kształcenia oraz profilem praktycznym studiów. Po pierwsze, efekty uczenia się w sposób niespójny odnoszą się do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek. O ile w wielu efektach prawidłowo opisuje się rolę dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, niektóre z nich odnoszą się błędnie do całej dziedziny nauk humanistycznych, mimo że nie zakłada się na kierunku wyposażenia studentów w tak szeroką wiedzę (np. efekt F1_W03: (zna i rozumie) „w zaawansowanym stopniu charakter, miejsce i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich relacje do innych nauk” oraz analogiczny efekt F2_W03 dla studiów II stopnia: (zna i rozumie) „w pogłębionym stopniu charakter, miejsce i znaczenie nauk humanistycznych, językoznawstwa, literaturoznawstwa i ich relacje do innych nauk”). Zbliżoną nieprawidłowością jest używanie w efektach uczenia się sformułowania „dyscypliny nauki właściwe dla filologii” (np. efekty F2_U01 czy F2_U05 dla studiów II stopnia), które jest nieprecyzyjne i poddaje się różnym interpretacjom – do nauk filologicznych można bowiem zaliczyć również nauki o kulturze i religii, do których kierunku jednak nie przyporządkowano. Odniesienia do nauk o kulturze i religii pojawiają się zresztą w innych efektach na równi z odniesieniami do językoznawstwa i literaturoznawstwa, co budzi wątpliwości co do roli tej dyscypliny w kształceniu na kierunku (np. efekt F2_U07 dla studiów II stopnia: (potrafi) „posługiwać się biegle pomocami dydaktycznymi, w tym zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT), stosowanymi w zakresie właściwym dla programu studiów w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii”). Podobna nieprawidłowość pojawia się także w efektach szczegółowych dla zajęć. Na przykład efekt P_W02 dla zajęć *tematy i motywy literatury angielskiej i amerykańskiej* („zna i rozumie zasady praktyki opartej na argumentach i wnioskowaniu w zakresie literaturoznawstwa i nauk o kulturze”) odnosi się do dwóch dyscyplin, z których jedna stanowi podstawy teoretyczne kierunku, a druga jest źródłem wiedzy kontekstowej.

W ogólnych efektach uczenia się zauważalny jest również brak konsekwencji w opisywaniu ról zawodowych, do których przygotowuje kierunek. W części efektów odniesienia do kontekstów zawodowych są jednoznaczne: w przypadku studiów I stopnia są to zawody lektora i tłumacza, a w przypadku studiów II stopnia – nauczyciela i tłumacza. Natomiast w przypadku innych efektów odniesienia te nie są zgodne z założoną koncepcją kształcenia. Przykładowo, w niektórych efektach dla studiów I stopnia pojawia się rola zawodowa mediatora językowego, która w koncepcji kształcenia nie jest obecna (np. efekt F1_W10 dla studiów I stopnia) czy specjalisty językowego (np. efekt F1_U06), która jest w koncepcji jedynie ogólnie wspomniana i nie została jasno zdefiniowana. Nieprawidłowość ta przekłada się na efekty szczegółowe dla różnych zajęć, w których także występują wszystkie z wyżej wspomnianych zawodów. Sposób ujmowania ról zawodowych w efektach uczenia się potwierdza nieprawidłowości zdiagnozowane w odniesieniu do opisu sylwetki absolwenta w przypadku studiów I stopnia. Co więcej, wśród efektów uczenia się pojawiają się również takie, które w ogóle nie precyzują roli zawodowej i w których posłużono się generycznymi sformułowaniami, takimi jak „działalność zawodowa” (o niespecyficznym sposobie formułowania efektów szerzej również w dalszej części oceny spełnienia kryterium 1).

Ogólne efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystykami drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego. Przede wszystkim, bazują one w dużej mierze na sformułowaniach zaczerpniętych z nieobowiązujących już Krajowych Ram Kwalifikacji, które nie występują w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Przykładami takich efektów dla studiów I stopnia są cytowane już powyżej efekty F1_W03 i F2_W03 odpowiednio dla studiów I i II stopnia czy też efekt z kategorii kompetencji społecznych: F1_K09: (jest gotów do)

„uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym oraz korzystania z jego różnorodnych form” i analogiczny efekt dla studiów II stopnia (F2_K07). Jednocześnie, mimo że katalog ogólnych efektów uczenia się zarówno dla poziomu 6, jak i 7 jest bardzo rozbudowany, nie uwzględniono w nim w sposób niebudzący wątpliwości wszystkich kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Przykładowo, mimo że do charakterystyki o kodzie WG (zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności) przypisano formalnie pięć efektów ogólnych w przypadku studiów I stopnia i sześć w przypadku studiów II stopnia, nie odniesiono się w nich jednoznacznie do kompetencji powiązanych z tą charakterystyką: zna i rozumie „w zaawansowanym/pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody o teorii wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej”. W przypadku studiów I stopnia nie uwzględniono ponadto w efektach odnoszących się do charakterystyki WG zastosowań praktycznych wiedzy z zakresu dyscypliny językoznawstwo (uwzględniono je tylko dla dyscypliny literaturoznawstwo w efekcie F1_W02). Jednocześnie do charakterystyki o kodzie WG przypisano efekty, które nie są jednoznacznie powiązane z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo (np. efekt F2_W06 dla studiów II stopnia: (zna i rozumie) „w pogłębionym stopniu cechy człowieka jako użytkownika języka naturalnego i podmiotu konstytuującego struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania”). Jeszcze inne efekty odnoszą się do głębi wiedzy nawet tam, gdzie nie jest to wymagane, np. w powiązaniu z charakterystyką o kodzie WK (efekt F2_W07 dla studiów II stopnia: (zna i rozumie) „fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz w pogłębionym stopniu budowę, ustrój oraz funkcje organizacji, systemów i instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej językoznawcy”).

Brak zgodności z Polską Ramą Kwalifikacji przejawia się również błędnymi powiązaniami niektórych efektów z poszczególnymi charakterystykami. Znow w odniesieniu do dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku, nie zawsze wiąże się efekty o nich mówiące z charakterystyką o kodzie WG. W efekcie F1_W06 o brzmieniu: (zna i rozumie) „zasady praktyki opartej na argumentach i wnioskowaniu w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii” jest mowa o dwóch kluczowych dla kierunku dyscyplinach, jednak efekt ten powiązany z charakterystyką o kodzie WK (kontekst – uwarunkowania, skutki), sugerując, że wszystkie trzy wymienione w tym efekcie dyscypliny stanowią kontekst dla kształcenia na kierunku (co jest prawdą jedynie w przypadku dyscypliny nauki o kulturze i religii). Inne nieprawidłowości dotyczące błędnego łączenia efektów z charakterystykami PRK obejmują m. in. odnoszenie efektów dotyczących kompetencji językowych do charakterystyki UW, podczas gdy te kompetencje są w PRK w całości ujęte w charakterystyce o kodzie UK, a więc dotyczącej komunikowania się (np. efekt F1_U05) czy łączenie jednego efektu ogólnego z więcej niż jedną charakterystyką PRK, co prowadzi do jej uogólnienia i zsyntetyzowania (np. efekt F2_K05, który opisuje kompetencje zawarte w charakterystyce KR: rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu, ale został powiązany zarówno z charakterystyką KR, jak i KO).

Mimo braku pełnej zgodności z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz nie w pełni prawidłowego akcentowania ról zawodowych, efekty uczenia się zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Wynika to z pewnej redundantności zaproponowanych efektów, które oprócz wielu prawidłowych sformułowań odnoszących się do wiedzy z zakresu dyscyplin i jej

zastosowań oraz do kontekstów zawodowych, zawierają również informacje nieprecyzyjne czy zbędne, biorąc pod uwagę cele kształcenia na kierunku.

Zaproponowane efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne powiązane z pracą lektora i tłumacza (studia I stopnia) oraz nauczyciela i tłumacza (studia II stopnia). Uwzględniają również umiejętności komunikowania się w języku obcym - na studiach I stopnia założono osiągnięcie przez studentów poziomu co najmniej B2+ w przypadku języka angielskiego lub niemieckiego jako głównego języka kierunkowego oraz co najmniej B1 w przypadku drugiego języka obcego, zaś na studiach II stopnia założono osiągnięcie przez studentów poziomu C2 w przypadku języka angielskiego lub niemieckiego jako głównego języka kierunkowego oraz B2 w przypadku drugiego języka obcego. Efekty uczenia się zawierają też kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. W odniesieniu do efektów powiązanych z wyjściowym poziomem zaawansowania językowego studentów studiów I stopnia należy jednak zauważyć, że sformułowanie zawarte w efekcie F1_U03: (potrafi) „sprawnie posługiwać się głównym dla kierunku studiów językiem obcym, angielskim lub niemieckim, na poziomie co najmniej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego do realizacji celów zawodowych” jest niejednoznaczne i nieprecyzyjne; sugeruje bowiem, że różni studenci kierunku osiągać będą różne poziomy zaawansowania językowego na koniec studiów.

Ogólne efekty uczenia się nie zostały sformułowane w sposób w pełni jednoznaczny i zrozumiały, co stanowi utrudnienie dla stworzenia efektywnego systemu ich weryfikacji. Niektóre efekty zostały sformułowane w sposób zbyt generyczny, niespecyficzny dla kierunku. Przykładem takich efektów są: F1_U08 (potrafi) „wykorzystując zdobytą wiedzę, stosować zaawansowane techniki efektywnego komunikowania się i negocjacji z jednostkami lub grupami społecznymi”, F1_U09 „dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia w działalności zawodowej, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)” czy F1_U12 „identyfikować błędy i zaniedbania, które mogą wystąpić w praktycznej działalności zawodowej”. Przytoczone efekty nie precyzują typu działalności zawodowej ani zakresu wiedzy, która ma zostać praktycznie wykorzystana. Inne efekty zostały sformułowane w sposób niezrozumiały, przez co nie są możliwe do osiągnięcia przez studentów oraz mierzalne. Na przykład w efekcie F1_W09: (zna i rozumie): „zasady funkcjonowania pomocy dydaktycznych stosowanych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla programu studiów na kierunku „filologia”” nie wiadomo, o jakich pomocach dydaktycznych jest mowa, co prowadzi do wielu możliwych interpretacji: pomocą dydaktyczną może być podręcznik, materiały audio/wideo, tablica zwykła bądź interaktywna itd. W przypadku tego efektu pojawia się zatem zasadne pytanie o to, jakiego de facto rodzaju wiedza zostanie osiągnięta w ramach realizacji tego efektu i czy na pewno jest to wiedza, która zwyczajowo nabywana jest na studiach wyższych w zakresie filologii. Podobny rodzaj problemu pojawia się w przypadku przytaczanego już wcześniej efektu F2_W06: (zna i rozumie) „w pogłębionym stopniu cechy człowieka jako użytkownika języka naturalnego i podmiotu konstytuującego struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania”. Nie jest jasne, o jakie cechy człowieka chodzi i czy w ogóle powinny one być elementem pogłębionej wiedzy wymaganej od studenta studiów II stopnia na kierunku filologia.

Inną kwestią dotyczącą ogólnych efektów uczenia się jest wspomniany już wcześniej fakt, iż zaproponowany katalog efektów jest dość rozległy, w związku z czym pojawiają się w nim elementy redundantne. W efekcie niektóre efekty opisują te same lub zachodzące na siebie obszary wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, co prowadzi do braku klarowności w odniesieniu do projektowanych celów kształcenia. Przykładowo, podobne obszary umiejętności opisywane są w efektach F2_U10: (potrafi) „dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia w działalności

naukowej oraz zawodowej, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)” oraz F2_U11: (potrafi) „posługiwać się biegłe wyspecjalizowanymi narzędziami i technikami informatycznymi w celu pozyskiwania danych, a także analizować, krytycznie oceniać i twórczo interpretować te dane na potrzeby działalności naukowej i zawodowej w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa”, czy też w efektach F2_U08: (potrafi) „stosować biegłe zaawansowane innowacyjne techniki efektywnego komunikowania się i mediacji, w tym prowadząc debatę, z jednostkami lub grupami społecznymi, w działalności nauczyciela/szkoleniowca lub tłumacza działając w nieprzewidywalnych warunkach” oraz F2_U15: (potrafi) „sprawnie komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców oraz prowadzić debatę i dyskurs”.

Efekty szczegółowe, tj. dla poszczególnych zajęć, w dużej mierze prawidłowo uszczegóławiają efekty ogólne, uwzględniając w sposób poprawny zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych specyficzny dla tych zajęć. Mimo tego, na poziomie efektów szczegółowych również zauważalne są nieprawidłowości. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że w przypadku zajęć wielosemestralnych (głównie z zakresu praktycznej nauki języka obcego, ale również dla takich zajęć jak *akwizycja języka dla potrzeb działalności zawodowej* czy *gramatyka opisowa dla lektora i tłumacza*) sformułowano jeden zestaw efektów uczenia się dla wszystkich semestrów. W tej sytuacji nie jest możliwe określenie progresji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z semestru na semestr. Jeżeli dany efekt opisuje docelowy poziom kompetencji (np. językowych), osiągany po zakończeniu ostatniego semestru danych zajęć, należałoby założyć, że studenci osiągnęli pewne częściowe kompetencje w poszczególnych semestrach, jednak ich zakres nie został efektami określony. Zaliczenie semestru wcześniejszego niż semestr ostatni potwierdza w tej sytuacji osiągnięcie bliżej nieokreślonych efektów uczenia się. Inne nieprawidłowości dotyczące uszczegóławiania efektów ogólnych wynikają z:

- odnoszenia efektów szczegółowych do więcej niż jednego efektu ogólnego, co skutkuje dalszym uogólnieniem tych efektów, a więc odnosi się skutek odwrotny do zamierzonego (przykładem są efekty szczegółowe dla zajęć *analiza tekstów literackich z użyciem technik dramy, aspekty interkulturowe w pracy lektora i tłumacza, komunikacja interkulturowa w zawodzie oraz historia Wielkiej Brytanii i USA* na studiach I stopnia);
- powielanie efektów ogólnych jako szczegółowych oraz odnoszenie efektów szczegółowych do niepowiązanych z nimi efektów ogólnych (przykładem są efekty dla zajęć *akwizycja języka dla potrzeb działalności zawodowej*, prowadzone w języku angielskim, a więc w założeniu dla studentów filologii angielskiej; w wyniku powielania efektów ogólnych, biorąc pod uwagę cel zajęć, efekty odnoszą się nieprawidłowo zarówno do języka angielskiego, jak i niemieckiego, dyscypliny językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz działalności zawodowej lektora i tłumacza).

Biorąc pod uwagę powyższe nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów, zarówno ogólnych jak i sformułowanych dla poszczególnych zajęć, należy stwierdzić, że nie opisują one jasno wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które nabyć mają studenci, co w konsekwencji utrudnia poddanie tych efektów skutecznej i wiarygodnej weryfikacji.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Mimo że w przypadku niektórych zajęć (np. *dydaktyka nauczania języka obcego*, studia II stopnia) efekty szczegółowe zostały sformułowane w sposób odbiegający od sformułowań zawartych w wymienionym rozporządzeniu,

zawierają one pełen zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się również w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek oraz uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Koncepcja i cele kształcenia dla studiów I stopnia są częściowo zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, ponieważ nie opisują precyzyjnie wszystkich ról zawodowych, do których przygotowuje kierunek. Koncepcja i cele kształcenia dla studiów II stopnia są prawidłowo zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się dla studiów I stopnia nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia sprecyzowanymi dla kierunku, ponieważ oprócz zawodu lektora i tłumacza, odnoszą się do zawodów specjalisty (który nie został w koncepcji kształcenia precyzyjnie zdefiniowany) i mediatora językowego (który nie został w koncepcji kształcenia uwzględniony). W przypadku studiów II stopnia efekty uczenia się odnoszą się w tym zakresie prawidłowo do koncepcji kształcenia. Zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia efekty uczenia się nie odnoszą się w pełni prawidłowo do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek, ponieważ oprócz dyscyplin językoznawstwo oraz literaturoznawstwo zakłada się w nich wyposażenie studentów w szeroko zdefiniowaną wiedzę z zakresu nauk humanistycznych. Ponadto w efektach zawarto odniesienia do trzeciej dyscypliny – nauki o kulturze i religii w sposób sugerujący jej równoprawny status z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek. Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne w poziomie 6 (w przypadku studiów I stopnia) oraz 7 (w przypadku studiów II stopnia) PRK, ponieważ nie uwzględniają ich pełnego zakresu oraz błędnie odnoszą efekty do wybranych charakterystyk. Efekty uczenia się nie zostały ponadto w pełni poprawnie sformułowane. Niektóre ogólne efekty uczenia się są generyczne i niespecyficzne dla kierunku oraz opisują zachodzące na siebie obszary wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W przypadku efektów szczegółowych stosuje się jeden zestaw efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych, nie podkreślając rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w toku kształcenia. Ponadto wybrane efekty szczegółowe nieprawidłowo uszczegóławiają efekty ogólne na skutek wiązania ich z więcej niż jednym efektem ogólnym czy ich powielania. Efekty uczenia się nie opisują więc w sposób w pełni trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągnęte przez studentów.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela i zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) nieprecyzyjnie skonstruowanego katalogu zawodów, do których przygotowywać ma kierunek na studiach I stopnia; 2) nieprawidłowego odnoszenia się w efektach uczenia się do dyscyplin naukowych; 3) nieprawidłowego powiązania efektów uczenia się z działalnością zawodową określoną w koncepcji kształcenia, 4) niepełnej zgodności efektów uczenia się z charakterystykami PRK; 5) sformułowania ogólnych efektów uczenia się w sposób generyczny, niespecyficzny dla kierunku oraz opisujący zachodzące na siebie obszary kompetencji; 6) sformułowania efektów szczegółowych dla zajęć wielosemestralnych w sposób nieuwzględniający progresji kompetencji w poszczególnych semestrach; 7) sformułowania efektów szczegółowych w sposób nieprawidłowo uszczegóławiający efekty ogólne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Ujednolicenie zakładanego efektami uczenia się poziomu biegłości językowej na koniec studiów w zakresie języka kierunkowego w przypadku studiów I stopnia.

Zalecenia

1. Precyzyjne wskazanie zawodów, do wykonywania których przygotowywać będą studia I stopnia na kierunku filologia.
2. Prawidłowe odniesienie się w ogólnych i szczegółowych efektach uczenia się do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek.
3. Precyzyjne odniesienie się w efektach uczenia się dla studiów I stopnia do ról zawodowych określonych w koncepcji kształcenia.
4. Zapewnienie pełnej zgodności efektów uczenia się z charakterystykami PRK dla poziomu 6 i 7 (odpowiednio dla studiów I i II stopnia), szczególnie w odniesieniu do wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek.
5. Sformułowanie ogólnych efektów uczenia się w sposób specyficzny dla kierunku oraz precyzyjny, tak aby nie opisywały zachodzących na siebie obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
6. Sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych w sposób uwzględniający progres i zakres kompetencji przewidzianych do opanowania w kolejnych semestrach.
7. Sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się w sposób prawidłowo uszczegóławiający efekty ogólne.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku filologia zawierają, w obrębie modułu kształcenia ogólnego, treści powiązane m.in. z zagadnieniami z zakresu przedsiębiorczości, filozofii, komunikacji społecznej, drugiego języka obcego czy nowoczesnych technologii w zawodach, do których przygotowuje kierunek; w ramach modułu kształcenia podstawowego treści powiązane z praktyczną nauką języka kierunkowego (angielski lub niemiecki), w module kształcenia kierunkowego treści powiązane z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek, a więc językoznawstwem i literaturoznawstwem, uwzględniające również dyplomowanie w zakresie obu tych dyscyplin. Treści stanowiące podstawę praktycznego kształcenia zawodowego zawarto w trzech modułach wybieralnych: lektorskim, tłumaczeniowym oraz z drugim językiem obcym (hiszpańskim w turystyce lub niemieckim handlowym). Osobny moduł poświęcony jest praktykom zawodowym.

Treści programowe są zgodne z koncepcją kształcenia w odniesieniu do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Uwzględniają one wiedzę z zakresu dyscyplin językoznawstwo oraz literaturoznawstwo oraz proporcje przyporządkowania kierunku do tych dyscyplin. Treści programowe obejmują również praktyczne zastosowania wiedzy dotyczącej tych dyscyplin, choć należy stwierdzić, że w przypadku studiów I stopnia odniesienia te nie są uwzględnione konsekwentnie w przypadku wszystkich zajęć powiązanych z tymi dyscyplinami, a które w założeniu Uczelni mają rozwijać umiejętności praktyczne. Niektóre treści programowe prawidłowo nawiązują do praktycznych zastosowań wiedzy. Przykładowo: zajęcia *pragmalingwistyka i lingwistyka tekstu* obejmują m.in. treści programowe powiązane z analizą różnego typu tekstów, tworzeniem tekstów i wypowiedzi o określonych charakterystykach tekstualnych i funkcjonalnych, a także rozwiązywanie i analizowanie zadań praktycznych; w przypadku zajęć *analiza tekstów literackich z użyciem technik dramy* proponuje się treści programowe uwzględniające stosowanie takich technik i ćwiczeń, jak technika stopklatki, odgrywanie ról, gorące krzesło, thought-tracking czy mantle of the expert, które mogą z powodzeniem być stosowane zarówno w kontekście edukacyjnym, jak i biznesowym. Jednakże treści programowe niektórych zajęć, głównie językoznawczych, koncentrują się nadmiernie na elementach powiązanych z wiedzą, pomijając ważne z punktu widzenia działalności zawodowej umiejętności oraz kompetencje społeczne (mimo że dla zajęć tych sformułowano efekty uczenia się we wszystkich tych kategoriach). Przykładowo: podane dla zajęć *gramatyka opisowa dla lektora i tłumacza* (fonetyka, zajęcia praktyczne) treści programowe: „transkrypcja fonetyczna a transkrypcja fonemiczna, budowa aparatu mowy, opis bazy artykulacyjnej języka angielskiego, płaszczyzna segmentalna języka angielskiego, klasyfikacja głosek języka angielskiego, opis głosek: samogłoski i spółgłoski płaszczyzna segmentalna języka angielskiego: klasyfikacja głosek- cd. płaszczyzna suprasegmentalna języka angielskiego: procesy mowy szybkiej” są ewidentnie opisem wiedzy, którą nabyć mają studenci w toku zajęć. Należy przy tym zauważyć, że zajęcia te realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń praktycznych, w związku z czym istnieje możliwość, aby rozwijano podczas nich umiejętności poprzez aktywne uczestnictwo studentów. W przypadku studiów II stopnia, odwrotnie do studiów I stopnia, treści programowe w zakresie dyscypliny językoznawstwo nawiązują do praktycznych zastosowań wiedzy (w szczególności treści oferowane w modułach wybieralnych, stanowiących przygotowanie zawodowe, co jest w pełni uzasadnione). Przykładowo: treści programowe zajęć *translacja* uwzględniają zastosowanie różnorodnych procedur i strategii tłumaczeniowych w praktyce tłumaczeniowej, np. podczas

tłumaczenia gier słownych, humoru czy różnic kulturowych, a treści programowe zajęć *dydaktyka nauczania języka obcego* obejmują m.in. dokonywanie analizy, ewaluacji oraz tworzenie własnych materiałów dydaktycznych. Uwzględnianie praktycznych zastosowań wiedzy nie ma jednak miejsca w przypadku treści programowych z zakresu dyscypliny literaturoznawstwo: obejmują one głównie opisy dzieł literackich, nurtów i epok, koncentrując się więc na ewidentnie na elementach z zakresu wiedzy.

Treści programowe zajęć stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, odnosząc się w sposób prawidłowy do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powiązanych z zawodem lektora i tłumacza na studiach I stopnia oraz nauczyciela i tłumacza na studiach II stopnia. Treści programowe zajęć w module filologia angielska z językiem hiszpańskim w turystyce oraz językiem niemieckim handlowym, oferowane na studiach I stopnia, nie uwzględniają norm i zasad, ani aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ nie odnoszą się do żadnej konkretnej roli zawodowej, którą mógłby odgrywać absolwent kierunku filologia angielska.

W przypadku studiów I stopnia treści programowe zawierają „podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej”, umożliwiając tym samym osiągnięcie wiedzy w zgodności z charakterystyką P6S_WG. Uwzględniają bowiem zagadnienia o charakterze propedeutycznym, dotyczącym np. opisu systemu językowego (fonetyka, fonologia, składnia, morfologia) oraz wybrane zagadnienia szczegółowe, takie jak przyswajanie języka obcego czy lingwistyka tekstu. Na studiach II stopnia zaś treści programowe są naturalną kontynuacją oferty studiów I stopnia oraz jej rozszerzeniem, i umożliwiają zdobycie „zaawansowanej wiedzy ogólnej z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowanej i podbudowanej teoretycznie wiedzy obejmującej kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej”: zaawansowaną wiedzę ogólną stanowią treści takie jak językoznawstwo diachroniczne, ewolucja języka i zmiana językowa, wybrane zagadnienia z zakresu psycholingwistyki, leksykologii czy leksykografii, natomiast zagadnienia szczegółowe dotyczą translacji oraz glottodydaktyki. W związku z powyższym należy stwierdzić, że proponowane na kierunku treści programowe powiązane z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek, zarówno w odniesieniu do studiów I jak i II stopnia, są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów.

Treści programowe częściowo umożliwiają osiągnięcie przez studentów szczegółowych efektów uczenia się. W przypadku niektórych zajęć prawidłowo podkreśla się w treściach programowych nie tylko rolę zagadnień teoretycznych, prowadzących do nabycia wiedzy encyklopedycznej w zakresie dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, ale także wykonywanie zadań prowadzących do wykształcenia założonych celami kursów umiejętności, również, jak już zostało wyjaśnione powyżej, powiązanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy. Dla pewnej części zajęć jednak treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów z kategorii umiejętności, mimo sformułowania takich efektów dla zajęć. Problem ten jest jeszcze bardziej zauważalny w przypadku efektów z kategorii kompetencji społecznych. Przykładowo: treści programowe dla zajęć *strategie komunikacyjne* (wykład, studia I stopnia) obejmują następujące zagadnienia: „Definicja komunikacji. Różne modele komunikacji. Komunikacja interpersonalna. Komunikacja interkulturowa: Interkulturowość a multikulturowość. Kompetencje i bariery. Komunikacja werbalna a niewerbalna. Rola języka w komunikacji i komunikacji interkulturowej. Rodzaje strategii komunikacyjnych. Definicja mediacji i

znaczenie mediacji, dwanaście etapów prowadzenia mediacji, rola nauczyciela jako mediatora. Refleksja i refleksyjność w zachowaniach komunikacyjnych”. Treści te pozwalają na teoretyczne zapoznanie się z zagadnieniem strategii komunikacyjnych, jednak nie zawarto w nich żadnych wzmianek sugerujących, że studenci będą wykształcać podczas tych zajęć umiejętności używania tych strategii czy wykazywać się gotowością do ich stosowania (tym bardziej, że zajęcia przyjmują formę wykładu). Tym samym, treści te nie pozwalają na osiągnięcie m.in. następujących szczegółowych efektów uczenia się: „potrafi stosować zaawansowane techniki efektywnego komunikowania się i negocjacji z jednostkami lub grupami społecznymi” czy „jest gotowy do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej w zakresie mediacji językowej i nauczania języków obcych”. Analogiczny problem zaobserwować można w przypadku treści programowych zajęć *konteksty literackie* (wykład, studia II stopnia), które obejmują zagadnienia związane pojęciami literackimi oraz wybranymi dziełami, np. „Feminisms- a short introduction, Feminist gothic: Charlotte Perkins Gilman “The Yellow Wallpaper”, Gender roles and tradition: Virginia Woolf, Sylvia Plath – confessional poetry: „Lady Lazarus”, „Daddy”; “Child”, The Bell Jar – fragments, The woman and nature: M. Engel Bear, M. Atwood “Death by landscape”, A. Van Herk: northerns – selected fragments, Postmodernism in literature- a short introduction”. Tak sformułowane treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów z kategorii umiejętności: (potrafi) „formułować i analizować złożone problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania, syntetyzować różne idee i punkty widzenia z wykorzystaniem wiedzy z literaturoznawstwa” (w treściach programowych nie ma mowy o formułowaniu problemów badawczych czy dobieraniu metod i narzędzi badawczych do danego problemu), „posługiwać się biegłymi pomocami dydaktycznymi stosowanymi w zakresie właściwym dla programu studiów w zakresie literaturoznawstwa” (treści programowe nie uwzględniają wykorzystania żadnych pomocy dydaktycznych, których używać mają studenci). W odniesieniu do kompetencji społecznych, przykładowo, treści nie umożliwiają realizacji efektu: „(jest gotów do) wnikliwej i krytycznej oceny odbieranych treści literaturoznawczych, uznawania znaczenia wiedzy literaturoznawczej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych”; nie wynika z nich, żeby studenci dokonywali wnikliwej i krytycznej oceny treści i żeby zajęcia przygotowywały ich do uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów, zwłaszcza praktycznych.

Treści programowe zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego (jak również języka drugiego), dotyczące zarówno sprawności językowych, jak i podsystemów języka, są kompleksowe i specyficzne dla programu studiów. Dobór treści programowych częściowo pozwala na osiągnięcie przez studentów zaplanowanych dla tych zajęć efektów uczenia się. Podobnie jak w przypadku wyżej wymienionych treści programowych dla zajęć kierunkowych oraz z zakresu kształcenia ogólnego, treści większości zajęć z zakresu praktycznej nauki języka nie są powiązane z efektami z kategorii kompetencji społecznych, a w przypadku niektórych zajęć – również z efektami z kategorii umiejętności (treści te powiązane są tylko z elementami wiedzy, np. znajomości leksyki czy elementów gramatyki języka). Zdarza się, że treści sformułowane są jako lista tematów omawianych kolejno podczas zajęć (np. dla zajęć *komunikacja w pracy lektora*, studia I stopnia: Work, Travel & Tourism, School, The Media, Science & Technology, Politics & Society) czy zagadnień gramatycznych (np. dla zajęć gramatyka praktyczna i microteaching: Czasy gramatyczne: wyrażanie teraźniejszości, przeszłości i przyszłości; Składnia: konstrukcje pytające (pytania o rozstrzygnięcie, pytania o uzupełnienie, pytania o podmiot, pytania z zaprzeczeniem, Question Tags, Określnik - przedimek (nieokreślony, określony, nieobecność przedimka, przedimek w imionach własnych).

Treści programowe powiązane z kształceniem do wykonywania zawodu nauczyciela są w większości zgodne z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela i umożliwiają osiągnięcie przez studentów większości efektów uczenia się, które zostały sformułowane dla zajęć. Wyjątkiem są zajęcia *przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne nauczyciela* (studia II stopnia, semestr 1 i 2, zintegrowane z realizacją praktyk w ramach grupy zajęć B określonej w standardzie. Integracja taka nie jest bowiem widoczna na poziomie treści oraz celów tych zajęć określonych w sylabusie, ponieważ nie odnoszą się bezpośrednio do treści i celów zajęć *praktyka – przygotowanie w zakresie pedagogiczno-psychologicznym*, studia II stopnia, semestr 1. Ponadto zajęcia te jedynie w części odbywają się równolegle.

Czas trwania studiów został prawidłowo określony zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia. Przypisanie punktów ECTS do zajęć i grup zajęć w planie studiów jest prawidłowe, z wyjątkiem zajęć z drugiego języka obcego na studiach I stopnia, o czym poniżej.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W przypadku studiów I stopnia, liczba punktów ECTS uzyskiwana w trakcie uczestnictwa w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów (łącznie z wymiarem praktyki zawodowej i przy założeniu, że 1 ECTS = 25 godzin pracy) wynosi 111,6 ECTS (dla modułów wybieralnych filologia angielska z językiem hiszpańskim w turystyce/językiem niemieckim handlowym oraz filologia angielska/germańska z tłumaczeniem specjalistycznym) oraz 112,8 ECTS (dla modułu wybieralnego filologia angielska/germańska z przygotowaniem lektora w komunikacji interkulturowej). W przypadku studiów II stopnia wymiar ten (łącznie z praktyką zawodową i przy założeniu, że 1 ECTS = 25 godzin pracy) wynosi 73,5 ECTS dla modułu wybieralnego dydaktyka oraz 66,6 ECTS dla modułu wybieralnego translacja.

Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż w na kierunku występuje praktyka włączania godzin konsultacji do puli zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Uczelnia nie wyodrębniła konsultacji jako osobnych zajęć, dla których przewidziano by nie tylko punkty ECTS, ale również efekty uczenia się, treści programowe oraz metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się; w ocenianym programie studiów są one realizowane jako forma wspomagająca dla innych zajęć (a więc wykładów, ćwiczeń laboratoriów czy warsztatów), a studenci nie mają obowiązku, a jedynie możliwość w nich uczestniczyć w ramach wyznaczonych przez wykładowców dyżurów.

Sekwencja zajęć w planie studiów jest prawidłowa. Na studiach I stopnia zajęcia o charakterze propedeutycznym (np. *wstęp do fonetyki i fonologii, gramatyka opisowa, tematy i motywy literatury angielskiej i amerykańskiej, metody i techniki studiowania*), a także zajęcia o charakterze kontekstowym (*historia Wielkiej Brytanii/historia Niemiec*) umiejscowione są w planie studiów w pierwszych trzech semestrach, poprzedzając inne zajęcia o bardziej zaawansowanym charakterze i stanowiąc dla nich teoretyczną podbudowę (np. bardziej zaawansowane zajęcia z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, takie jak *gramatyka kontrastywna, wybrane aspekty językoznawstwa/historia języka, analiza tekstów literackich z użyciem technik dramy* czy zajęcia w modułach specjalizacyjnych). Zajęcia z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego rozplanowane są na wszystkie sześć semestrów studiów, zapewniając studentom możliwość ciągłego intensywnego rozwoju kompetencji językowych. Na studiach II stopnia zajęcia językoznawcze i literaturoznawcze

prowadzone są równolegle z seminarium dyplomowym, stanowiąc tym samym wsparcie podczas pisania pracy dyplomowej.

Zajęcia na kierunku prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów i seminariów. Na kierunku przeważają formy zajęć zakładające aktywne uczestnictwo studentów – ćwiczenia, laboratoria i warsztaty. Formy zajęć dobrane są częściowo prawidłowo do ich celów oraz zaplanowanych dla nich szczegółowych efektów uczenia się. Często praktyką jest prowadzenie w formie wykładów zajęć, dla których sformułowano efekty uczenia się nie tylko w kategorii wiedzy, ale także umiejętności i kompetencji społecznych, których osiągnięcie podczas tradycyjnej, transmisyjnej formy wykładu nie jest możliwe, lub przynajmniej poważnie utrudnione. Zajęcia zakładające aktywne uczestnictwo studentów dopasowano prawidłowo do ich celów. W formie laboratoriów i warsztatów prowadzone są m. in. zajęcia z praktycznej nauki języka angielskiego. W formie ćwiczeń i warsztatów prowadzona jest większość zajęć w modułach wybieralnych, a więc zajęć stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe.

Program studiów umożliwia wybór zajęć w wymaganym wymiarze, tj. ponad 30% łącznej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. W przypadku studiów I stopnia do puli zajęć do wyboru zaliczyć należy: lektorat – *język francuski w biurze/język niemiecki handlowy* (10 ECTS), zajęcia w module kształcenia kierunkowego C: wybrane aspekty językoznawstwa/elementy historii języka (2 ECTS), seminarium dyplomowe (7 ECTS), językoznawcza analiza tekstu w języku lektoratu (2 ECTS) wszystkie zajęcia w modułach wybieralnych D1, D2 oraz D3 (20 ECTS) oraz część praktyki zawodowej (semestry IV, V oraz VI, ponieważ w tych semestrach studenci realizują zadania powiązane z wybieralnym modułem D; w semestrze 3 praktyka ma ogólniejszy charakter i odbywa się w przedsiębiorstwie, firmie lub instytucji, gdzie jest wykorzystywany język obcy – kierunkowy, a więc wybór sprowadza się do wyboru miejsca praktyki, a nie treści programowych czy zadań, które na tej praktyce będą wykonywane). Łączna liczba punktów ECTS za zajęcia do wyboru w przypadku studiów I stopnia wynosi więc 58 ECTS (32%). Należy przy tym zauważyć, że Uczelnia błędnie włączyła do puli zajęć do wyboru zajęcia z zakresu praktycznej nauki języka, które w założeniu miałyby być prowadzone na dwóch poziomach zaawansowania językowego (od 3 semestru studiów). Realizacja zajęć z języka kierunkowego na różnych poziomach nie łączy się jednak z wyborem różnych treści programowych, tym bardziej, że w sylabusach zajęć z zakresu PNJA takich różnic nie odnotowano.

W przypadku studiów II stopnia zajęcia do wyboru obejmują: w module kształcenia ogólnego: lektorat – *język hiszpański w turystyce/język niemiecki handlowy* (9 ECTS) oraz *antropologia/logika* (1 ECTS), w module kształcenia kierunkowego: konteksty literackie/estetyka i recepcja literatury (2 ECTS), stylistyka języka polskiego/retoryka dla nauczyciela/tłumacza (2 ECTS), seminarium magisterskie (13 ECTS) i seminarium uzupełniające (7 ECTS), moduły wybieralne D1 i D2 stanowiące przygotowanie zawodowe – dydaktyka oraz translacja (24 ECTS) oraz praktykę zawodową, która uzależniona jest od wybranego modułu D (19 ECTS). Łącznie zajęcia do wyboru oszacowano na 77 ECTS (64%).

Program studiów I stopnia formalnie zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 157 ECTS. Do zajęć tych zaliczono większość kursów realizowanych w trakcie studiów, obecnych we wszystkich oferowanych w programie modułach. Jednak nie wszystkie zajęcia, które włączono do tej puli można uznać za takie, które faktycznie nastawione są na rozwijanie praktycznych umiejętności zawodowych, ponieważ nie są one prowadzone w warunkach właściwych dla określonych w koncepcji kształcenia zakresie działalności zawodowej, a także nie zawsze umożliwiają wykonywanie czynności

praktycznych przez studentów. Do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne z uwagi na powyższe nie można zaliczyć między innymi następujących zajęć:

- lektorat *język francuski w biurze/język niemiecki handlowy* (10 ECTS) – w przypadku tych zajęć nie sprecyzowano, do wykonywania jakiego zawodu mają one przygotowywać, co wiąże się z niedookreśloną w koncepcji kształcenia sylwetką absolwenta;
- *praktyczna nauka języka angielskiego/niemieckiego* (51 ECTS) – elementy powiązane z przygotowaniem zawodowym obecne są głównie na poziomie efektów uczenia się, a umiejętności praktyczne, o ile są ćwiczone, ma to miejsce jedynie przez część czasu przeznaczoną na realizację danych zajęć, w związku z czym nie można uznać, że wszystkie przypisane tym zajęciom punkty ECTS powiązane są z kształtowaniem umiejętności praktycznych;
- część zajęć w module C, podobnie jak zajęcia z zakresu praktycznej nauki języka, akcentuje elementy zawodowe jedynie na poziomie efektów uczenia się, natomiast ani treści programowe, ani metody kształcenia i metody weryfikacji nie sugerują, aby studenci nabywali w trakcie tych zajęć praktyczne umiejętności zawodowe (np. *gramatyka opisowa dla lektora i tłumacza/fonetyka* – 6 ECTS, *gramatyka opisowa dla lektora i tłumacza – morfologia i składnia* – 3 ECTS)

Powyższe problemy zauważalne są także w przypadku innych zajęć zaliczonych do puli zajęć rozwijających umiejętności praktyczne, ale już samo wyłączenie z tej puli wyszczególnionych zajęć skutkuje niespełnieniem wymogu, aby co najmniej 50% punktów ECTS uzyskiwanych w trakcie studiów była powiązana z przedmiotowymi zajęciami. Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, iż wiele zajęć formalnie włączonych do tej puli odnosi się (choć nie zawsze konsekwentnie) do rozwijania umiejętności praktycznych tylko w zakresie jednego zawodu, mimo, że włączono je do puli zajęć rozwijających umiejętności praktyczne realizowanych przez wszystkich studentów (np. *akwizycja języka dla potrzeb działalności zawodowej* naturalnie łączy się tematycznie z umiejętnościami zawodowymi lektora, ale nie tłumacza). Oprócz tego, zwrócić trzeba uwagę na fakt, że moduł wybieralny D1 w całości nie może zostać uznany za kształtujący umiejętności praktyczne, ponieważ przygotowuje studentów do bliżej nieokreślonego obszaru działalności zawodowej.

Program studiów II stopnia formalnie zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 103 ECTS (z modułem wybieralnym *dydaktyka*) oraz 107 ECTS (z modułem wybieralnym *translacja*). Jednak z uwagi na podobne zastrzeżenia do tych, które sformułowano powyżej, również w przypadku studiów II stopnia wymóg formalny, aby ponad 50% punktów ECTS przypisano do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie został spełniony. Przykładowo, do zajęć tych nie można zaliczyć:

- lektoratu *język francuski/hiszpański w turystyce/język niemiecki handlowy* (9 ECTS);
- *praktycznej nauki języka angielskiego* (łącznie 33 ECTS);
- *seminarium magisterskiego* i *seminarium uzupełniającego* (łącznie 20 ECTS) – efekty uczenia się dla tych zajęć, jak również treści programowe nie wskazują na przygotowywanie w ramach seminarium aplikacyjnych prac dyplomowych.

Program studiów I stopnia obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego do poziomu co najmniej B2+, natomiast w przypadku studiów II stopnia docelowy poziom biegłości w języku kierunkowym określono jako C2. Dodatkowo, na zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia, oferowane są zajęcia z drugiego języka obcego (język hiszpański, język niemiecki), które mają doprowadzić studentów do poziomu B1 (I stopień) oraz B2 (II stopień). Zajęciom tym na studiach

I stopnia przypisano 9 ECTS, co w przekłada się na 250 godzin pracy studenta, w tym 180 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. W przypadku języka niemieckiego określono wymagania wstępne dla zajęć jako poziom A1/A2, natomiast dla języka hiszpańskiego nie określono wymagań wstępnych, w związku z czym należy założyć, że część studentów rozpoczyna naukę języka obcego od początku. W takim przypadku wymiar godzinowy tych zajęć nie jest wystarczający do osiągnięcia poziomu B1, ponieważ według wytycznych ESOKJ, w przypadku osób rozpoczynających naukę od początku osiągnięcie poziomu B1 wymaga co najmniej 350 godzin nakładu pracy ucznia/studenta, co odpowiada co najmniej 12 punktom ECTS. W przypadku studiów II stopnia, przy założeniu, że studenci rozpoczynają naukę drugiego języka obcego z poziomu B1, wymiar zajęć tych zajęć jest wystarczający.

Program studiów I stopnia zawiera następujące kursy obowiązkowe z zakresu nauk społecznych: *przedsiębiorczość* (1 ECTS), *komunikowanie społeczne w środowisku zawodowym* (2 ECTS), *psychologia ogólna z elementami psychologii komunikacji* (2 ECTS). Program studiów II stopnia obejmuje następujące kursy obowiązkowe powiązane z naukami społecznymi: *antropologia/logika* (1 ECTS) oraz *komunikowanie społeczne w środowisku zawodowym* (1 ECTS). Dodatkowo, w module wybieralnym dydaktyka oferowane są zajęcia z nauk społecznych (*psychologia, pedagogika, przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne nauczyciela*) oszacowane łącznie na 9 ECTS. W module translacja nie zaplanowano zajęć z dziedziny nauk społecznych (tj. włączono do tej puli błędnie zajęcia *tłumaczenie ustne – udział w negocjacjach*, które nie zawierają treści z zakresu nauk społecznych). W związku z powyższym wymóg zapewnienia studentom kierunku z dziedziny nauk humanistycznych realizacji co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych został spełniony w przypadku studiów I stopnia oraz jednego z dwóch modułów wybieralnych na studiach II stopnia (dydaktyka), natomiast nie został spełniony w przypadku modułu translacja.

Program studiów obejmuje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak forma ta pełni na kierunku podobną rolę, co opisane powyżej konsultacje i towarzyszy większości zajęć przewidzianych programem studiów. W formie e-learningowej prowadzone są częściowo konsultacje, dokonywana jest wymiana materiałów dydaktycznych oraz przekazywanie dodatkowych zadań towarzyszących prowadzonym zajęciom.

Metody kształcenia stosowane na kierunku są różnorodne i w dużej mierze specyficzne dla zajęć. Dobór metod kształcenia skorelowany jest z celami poszczególnych zajęć oraz ich formą. W przypadku wykładów stosuje się metody podające, takie jak wykład z elementami dyskusji/wykład interaktywny, któremu towarzyszy wykorzystanie prezentacji multimedialnej. W przypadku zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń oraz warsztatów metody zakładają aktywne uczestnictwo studentów i obejmują m.in. dyskusje problemowe, analizę tekstów i ćwiczenia praktyczne. Na zajęciach zawartych w modułach stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe (moduły wybieralne D) stosuje się w dużej mierze metody kształcenia adekwatne do celów tych zajęć, takie jak studium przypadku, odgrywanie ról, microteaching, praca projektowa, tworzenie materiałów dydaktycznych czy wykonywanie ćwiczeń tłumaczeniowych. Należy jednak zwrócić uwagę, że często metody kształcenia opisane są nieprawidłowo, tj. mylone są z formami pracy (np. praca w parach, praca w grupach, praca indywidualna/praca własna studenta), formami zajęć (np. zajęcia ćwiczeniowe, wykłady, konwersatorium) a nawet używanymi podczas zajęć materiałami i pomocami dydaktycznymi (np. prezentacja multimedialna). Mimo powyższych uchybień stosowane metody pozwalają na osiągnięcie zaplanowanych dla zajęć efektów uczenia się.

Dobre metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do samodzielności i aktywnego udziału w procesie uczenia się. W doborze metod kształcenia uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W procesie kształcenia wykorzystuje się na przykład podejścia łączące tradycyjną pracę w klasie z pracą opartą na użyciu narzędzi ICT (*blended learning*). Stosowane metody kształcenia umożliwiają przygotowanie studentów do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jednak należy ponownie zwrócić uwagę, że używane metody przygotowują studentów do pełnienia ról zawodowych tłumacza, lektora i nauczyciela (i są stosowane w modułach wybieralnych poświęconym tym obszarom zawodowym). Natomiast metod kształcenia stosowanych w module D1 dla studiów I stopnia nie można uznać za odpowiednie w odniesieniu do praktycznych umiejętności zawodowych, ponieważ, jak już wcześniej wyjaśniono, w przypadku tego modułu wybieralnego rola zawodowa nie została określona.

Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka kierunkowego na poziomie B2+ oraz wyższych, a także drugiego języka obcego na poziomie B1/B2 (odpowiednio dla studiów I i II stopnia). W kształceniu wykorzystywany jest potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Narzędzia te służą przede wszystkim wspomaganie zajęć w trybie stacjonarnym jako platformy wymiany materiałów dydaktycznych oraz komunikatory, ułatwiające przekazywanie informacji pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi. Ponadto metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Osobom z niepełnosprawnościami zapewnia się m.in. dostępność w salach sprzętu ułatwiającego przyswajanie wiedzy (np. monitory wielkoformatowe, wizualizery). Metody kształcenia pozwalają zatem na włączanie osób z niepełnosprawnościami do normalnego procesu kształcenia, przy jednoczesnej indywidualizacji ścieżki dydaktycznej.

W ramach ocenianego kierunku prowadzone są praktyki zawodowe. Z przekazanych do analizy zespołowi oceniającemu dokumentów wynika, że praktyki stanowią integralną część programu studiów. Są one obowiązkowe i odgrywają istotną rolę w osiąganiu efektów uczenia się, wzmacniając studentów w poszerzeniu praktycznych umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Regulamin studenckich praktyk zawodowych reguluje proces organizacji praktyk, w tym określa zasady oraz tryb odbywania i zaliczania praktyk zawodowych przez studentów, natomiast ich rodzaj i wymiar określony jest w planach studiów realizowanych na kierunku, a także w sylabusach praktyk. Proces prowadzenia praktyk odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i publicznie opublikowane zasady.

Dobór miejsc na studenckie praktyki zawodowe jest regulowany Zarządzeniem Nr 53/2021 Rektora PWSZ w Koninie, dotyczącym procedury poszukiwania i wyboru miejsc realizacji praktyk zawodowych dla studentów. Zgodnie z tym zarządzeniem, praktyki mogą być realizowane w podmiotach prywatnych, publicznych oraz organizacjach pozarządowych, które zostały pozytywnie ocenione pod kątem zgodności zakresu działalności z danym kierunkiem studiów, możliwości osiągnięcia efektów uczenia się, renomy i wizerunku, doświadczenia w organizacji praktyk zawodowych lub kształcenia praktycznego, posiadanej infrastruktury i wyposażenia technicznego, zasobów kadrowych oraz innych parametrów wpływających na jakość i przebieg praktyk, o których informacje są publicznie dostępne.

Na miejsca, gdzie studenci kierunku "filologia" mogą odbywać praktyki zawodowe, wytypowane zostały jednostki oświatowe (zarówno publiczne, jak i niepubliczne), prywatne szkoły językowe, biura tłumaczeń oraz firmy produkcyjne i usługowe, które prowadzą działalność handlową na międzynarodową skalę. Praktyka zawodowa powinna odbywać się w instytucjach, gdzie korzystanie z języka obcego jest integralną częścią codziennych obowiązków.

Regulamin praktyk wskazuje cele praktyk zawodowych, organizację praktyki, w tym zadania i obowiązki studenta, warunki zaliczenia praktyki, a także wskazuje zakres odpowiedzialności osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami. W organizację praktyk zaangażowani są: opiekun praktyk ze strony Uczelni - menedżer kierunku oraz Opiekun praktyk z ramienia Organizacji, w której praktyki są realizowane.

Studenci realizują praktyki na podstawie umowy dotyczącej konkretnego studenta lub na podstawie umowy (porozumienia) dotyczącej grupy studentów, zawieranej pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy. Zaznaczyć należy, że student, który w trakcie studiów wykonuje obowiązki zawodowe, prowadzi działalność gospodarczą, odbywa staż lub angażuje się w wolontariat, i dzięki tym czynnościom osiąga efekty uczenia się wymagane dla praktyk zawodowych na danym kierunku, może ubiegać się o zaliczenie tych praktyk na podstawie wykonywanej pracy. Procedurę tą określa odrębne zarządzenie Rektora.

Z uwagi na szczególną dbałość o wzmacnianie praktycznego wymiaru studiów – treści uwzględnione w programie praktyk mają na celu poszerzenie przez studenta kompetencji praktycznych, zdobycie doświadczenia niezbędnego do wykonywania pracy. W szczególności na cel praktyk wyznaczono nabycie oglądu – poprzez przygotowanie do praktycznego wykonywania zawodu, określonego w poszczególnych modułach wybieralnych. Ważnym celem jest również zaznajomienie się studentów podczas praktyk ze strukturą jednostek zewnętrznych, w których studenci odbywają praktykę zawodową, ze szczególnym uwzględnieniem zasad regulujących organizację pracy. Kluczowym celem jest również doskonalenie kompetencji zawodowych, które przyczynią się do podniesienia nie tylko poziomu motywacji do uczenia się, ale także przyczynią się do podniesienia kultury i etyki w pracy.

Zespół oceniający stwierdza, że organizacja praktyk stwarza warunki do poszerzenia kompetencji praktycznych studentów, a także konfrontowanie zdobytej podczas studiów wiedzy do warunków organizacji (przedsiębiorstwa, instytucji, firmy), a także zapoznawać studentów ze specyfiką pracy.

Kierunkowe regulaminy praktyk zawodowych określają szczegółową organizację, ich przebieg, tryb kontroli i zaliczenia praktyki. To one również regulują warunki zwolnienia z praktyki.

Program praktyk określa efekty uczenia się, które są zdobywane podczas praktyk studenckich. On także określa wymiar czasu trwania praktyki w danym cyklu kształcenia. Realizowane efekty są zgodne z efektami zakładanymi na kierunku studiów. Szczegółowy program praktyk, a także sylabusy praktyk opracowywane są we współpracy i przy konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Praktyka studencka jest obowiązkowa. Szczegółowy termin odbywania praktyki zawodowej określa na podstawie programu praktyk i regulaminu Menedżer kierunku w porozumieniu ze studentem. Menedżer jest również zobowiązany do wspierania studentów w zainicjowaniu, realizacji programu praktyk, a także za przebieg oraz ich zaliczenie. Praktyka powinna być zrealizowana w ciągu 6 miesięcy i obejmuje łącznie na pierwszym stopniu 960 godz. co odpowiada 37 ECTS oraz 3 miesiące na II stopniu, co zgodnie z programem studiów oraz sylabusem praktyk odpowiada 480 godz. oraz 19 punktom ECTS.

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej na III semestrze studiów I stopnia, studenci zapraszani są do uczestniczenia w zajęciach „Wprowadzenie do praktyk i warsztat z pracodawcą”. Kurs ten polega na spotkaniach z praktykami i specjalistami z różnych dziedzin, którzy dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym, a także wskazują kierunki rozwoju w swoich branżach. Praktyki zawodowe na studiach pierwszego stopnia są zaplanowane od trzeciego do szóstego semestru, natomiast na studiach drugiego stopnia od drugiego do trzeciego semestru. Program praktyk jest podzielony na etapy, a ich realizacja uwzględnia stopniowy rozwój kompetencji językowych studentów. Studenci odbywają praktykę zawodową i praktykę psychologiczno-pedagogiczną dla modułu dydaktyka.

Praktyka zawodowa realizowana jest w taki sam sposób dla wszystkich specjalności. Odbywa się ona w podmiotach, gdzie posługiwanie się językiem obcym, kierunkowym wynika z codziennych zadań. Dla każdego semestru określono różne efekty uczenia się, zróżnicowane pod względem stopnia skomplikowania, a także określono odrębne warunki zaliczenia. Praktyki zawodowe są zliczane na podstawie sprawozdania złożonego odrębnie po każdym semestrze ze zrealizowanej praktyki zatwierdzone przez opiekuna praktyk po stronie Praktykodawcy, dziennika praktyk, raportu o wykorzystaniu języka obcego w miejscu odbywania praktyki, również składanego po każdym semestrze praktyk, kartę weryfikacji efektów uczenia się wypełnioną przez opiekuna ze strony Praktykodawcy, dodatkowo studenci składają portfolio wszystkich prac i zadań tłumaczeniowych. Praktyki kończą się rozmową indywidualną z Menedżerem kierunku, która ma miejsce po ostatnim semestrze praktyk.

Zespół oceniający zauważa, że realizowane na drugim stopniu praktyki nauczycielskie umożliwiają uzyskanie przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela. W raporcie samooceny wskazano, że na miejsca praktyk wskazano szkoły podstawowe i ponadpodstawowe usytuowane w subregionie konińskim, z którymi uczelnia współpracuje od ponad dwudziestu lat. W ramach praktyk przygotowujących w zakresie pedagogiczno-psychologicznym studenci realizują 30 godzin praktyk na II stopniu studiów w pierwszym semestrze, natomiast praktyka w zakresie nauczania języka obcego realizowana jest w drugim i trzecim semestrze, w zakresie 120 godzin. Efekty uczenia się zdefiniowane dla praktyk obejmują efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dotyczy to zarówno praktyk stanowiących część przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, jak i przygotowania dydaktycznego, tj. do nauczania języka. Zazwyczaj efekty zawarte w standardzie są parafrazowane, np. efekt P_U02 „potrafi zaplanować proces wychowawczy, działania opiekuńcze, rozwiązać problemy w relacjach między uczniami oraz w relacji nauczyciel-uczeń” pokrywa się z efektami zdefiniowanymi w standardzie B.3.U5 „[potrafi] zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych”, efekt P_W01 „zna i rozumie w pogłębiony sposób funkcjonowanie systemów i instytucji edukacyjnych właściwych dla działalności zawodowej nauczycieli” pokrywa się z efektem zdefiniowanym w standardzie w punktach D.2/E2.W1 i D.2/E2.W2. Parafraza efektów jest stałą tendencją, ale ich meritum nie budzi zastrzeżeń. W przypadku praktyk z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (grupa B) w jednym efekcie (P_U01) dodano, wbrew standardowi, że analiza zjawisk, tj. ich identyfikowanie i interpretowanie, ma miejsce z wykorzystaniem wiedzy z dyscyplin naukowych właściwych dla programu kształcenia na kierunku „filologia”.

Wszystkie instytucje, w których studenci odbywają praktyki, działają zgodnie z profilem studiów, co przyczynia się do wsparcia i umożliwienia osiągnięcia zakładanych celów edukacyjnych. Uczelnia zapewnia studentom wybór miejsc praktyk, a w przypadku, gdy student wskazuje preferowane miejsce, następuje weryfikacja i oficjalne potwierdzenie przez Uczelnię. Weryfikacja ta odbywa się w

oparciu o przyjęte kryteria, które uwzględniają zarówno pozycję podmiotu, zakres jego działalności, strukturę organizacyjną, kwalifikacje kadry i możliwość osiągania efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych. W raporcie wskazano instytucje w których studenci wizytowanego kierunku mogą realizować praktyki. Są to podmioty, których profil jest zbliżony do studiów profilu.

Sposób weryfikacji osiąganych efektów uczenia się i oceny praktyk studenckich, w tym ich zaliczenia określa w sposób szczegółowy Regulamin praktyk. Po odbyciu praktyk student zobowiązany jest do złożenia raportu dokumentującego przebieg praktyk. Zaliczenie odbywa się na również na podstawie sprawozdania z realizacji praktyk, dziennika praktyk, raportu o wykorzystaniu języka obcego w dane instytucji oraz kartę weryfikacji efektów uczenia się. Wszystkie dokumenty muszą być zatwierdzone przez opiekuna praktyk w firmie po każdym semestrze, w którym praktyka była realizowana, a także przez Menedżera praktyk ze strony Uczelni.

Elementem kończącym zaliczenie praktyki jest weryfikacja dokumentacji przeprowadzona przez Menedżera praktyk z ramienia Uczelni, który sprawdza osiągnięte przez studentów efekty. Efekty uczenia się są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do realizowanych zajęć wskazanych na konkretnych modułach.

Odbywanie praktyki jest obowiązkowe, nie zwalnia studentów z obowiązku zaliczania zajęć objętych planem studiów.

Infrastruktura przestrzeni w których odbywają się praktyki jest wystarczająca i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a także prawidłową realizację praktyk. Jest ona weryfikowana przez opiekuna praktyk ze strony Uczelni. Uczelnia prowadzi wybiórczo hospitację miejsc praktyk.

Na wizytowanym kierunku weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk dokonuje uczelniany opiekun praktyk przy wsparciu opiekuna praktyk ze strony pracodawców. Osoba wskazana do prowadzenia procesu organizacji, realizacji, ewaluacji praktyk, w tym weryfikacji efektów uczenia się, tj. Menedżer ze strony uczelni jest osobą kompetentną, która wykazuje się dużym doświadczeniem. Z rozmów przeprowadzonych z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zaproszonym na spotkanie z zespołem oceniającym, a także z dostarczoną dokumentacją stwierdzić należy, że kompetencje i kwalifikacje osób wskazanych przez praktykodawców na opiekunów praktyk są wystarczające i umożliwiają skutecznie zorganizowany i przeprowadzony proces realizacji praktyk. Ponadto wykorzystywane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są trafnie dobrane i wpływają na możliwość zweryfikowania osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Zaplanowanie zajęć praktycznych w programie studiów, a także wskazanie czasu na samodzielną pracę zostały zaplanowane w sposób poprawny i umożliwia pełną realizację programu. Ponadto czas na weryfikację osiągniętych efektów uczenia się z praktyk studenckich został przygotowany w sposób prawidłowy. Studenci otrzymują informację zwrotną o uzyskanych efektach oraz zaliczeniu części praktycznej zajęć, w tym tej dotyczącej zaliczenia praktyk zawodowych.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się, tj. rozplanowanie zajęć, jest zgodna z zasadami higieny pracy, umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz pozwala studentom na równomierne rozłożenie wysiłku w czasie. W harmonogramie przewidziano przerwy między zajęciami, a także dni wolne od zajęć dydaktycznych, pozwalające na odbywanie praktyk zawodowych. Opinia studentów o planie zajęć jest pozytywna.

Liczba egzaminów zaplanowanych na poszczególne sesje egzaminacyjne w przypadku studiów I stopnia waha się od 2 do 6, a dla studiów II stopnia maksymalna liczba egzaminów w sesji to 4. Taka liczba egzaminów przypada na ostatni semestr studiów i uwzględnia egzamin dyplomowy, co należy uznać za dość duże obciążenie studentów w czasie, gdy przede wszystkim powinni oni mieć zapewnioną możliwość skupienia się na pisaniu pracy dyplomowej oraz przygotowanie się do egzaminu dyplomowego. Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku ścieżki przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach II stopnia jest prawidłowa.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są częściowo zgodne z koncepcją kształcenia przyjętą na kierunku. Odwołują się one w sposób prawidłowy do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych – językoznawstwa i literaturoznawstwa. Treści programowe w obu dyscyplinach w dużej mierze nawiązują jednak do elementów wiedзовych i nie w pełni uwzględniają praktyczne zastosowania wiedzy w tych dyscyplinach w działalności zawodowej, do której przygotowuje kierunek. Treści programowe zajęć stanowiących praktyczne przygotowanie zawodowe uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ odnoszą się w sposób prawidłowy do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powiązanych z zawodami tłumacza, lektora i nauczyciela. W przypadku modułu wybieralnego z drugim językiem obcym treści programowe zajęć nie uwzględniają norm i zasad, ani aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ nie odnoszą się do żadnych precyzyjnie określonych obszarów zawodowych. Treści programowe odnoszące się do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek, oraz treści programowe z zakresu praktycznej nauki języka są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów oraz kompleksowe. Treści programowe nie zapewniają jednak osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, co jest przede wszystkim zauważalne w przypadku treści mających zapewnić osiągnięcie przez studentów efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć

lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, z wyjątkiem efektów sformułowanych dla zajęć z zakresu drugiego języka obcego. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i jest zgodna z wymaganiami. Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe, ale nie zapewniają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności efektów z kategorii umiejętności oraz kompetencji społecznych. Program studiów, zarówno I jak i II stopnia, umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Program studiów nie obejmuje natomiast w wymaganym wymiarze zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, ponieważ zajęcia, które włączono do tej puli nie zawsze prowadzone są w warunkach właściwych dla określonych w koncepcji kształcenia zakresie działalności zawodowej oraz nie umożliwiają wykonywania czynności praktycznych przez studentów. Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka angielskiego do poziomu co najmniej B2+/C2, a w zakresie drugiego języka obcego do poziomu B1/B2 (odpowiednio dla studiów I i II stopnia). W programie studiów zapewniono we właściwym wymiarze zajęcia z dziedziny nauk społecznych jedynie dla studiów I stopnia oraz modułu dydaktyka dla studiów II stopnia, natomiast w przypadku modułu translacja wymiar ten jest niezgodny z wymaganiami.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w odniesieniu do przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Nie zawsze są jednak sformułowane w sposób poprawny, jednoznaczny o precyzyjny.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie, ale nie w pełni na weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia

zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) niezapewnienia treści programowych odnoszących się do praktycznych zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek, 2) treści programowych niepowiązanych w sposób odpowiedni do przygotowania zawodowego w obszarach określonych w koncepcji kształcenia, 3) doboru treści programowych, który nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć, 4) włączania konsultacji do łącznej liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów, 5) niezapewnienia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze, 6) niezapewnienia w odpowiednim wymiarze zajęć z dziedziny nauk społecznych dla studentów studiów II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Ścisłe powiązanie treściowe i/lub organizacyjne zajęć *przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne nauczyciela* (studia II stopnia, semestr 1 i 2) z *praktyką – przygotowanie w zakresie pedagogiczno-psychologicznym* (studia II stopnia, semestr 1).
2. Dopasowanie form zajęć do ich celów oraz sformułowanych dla nich szczegółowych efektów uczenia się.
3. Wyłączenie z puli zajęć do wyboru zajęć z zakresu praktycznej nauki języka kierunkowego planowanych do realizacji na dwóch różnych poziomach zaawansowania językowego.
4. Wprowadzenie zmiany w programie studiów I stopnia dotyczącej zajęć z drugiego języka obcego, uwzględniającej realne możliwości osiągnięcia zakładanego poziomu zaawansowania.
5. Sformułowanie metod kształcenia w sposób precyzyjny, jednoznaczny i specyficzny dla zajęć.
6. W przypadku zajęć i praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela ograniczenie parafrazy w definiowaniu efektów uczenia się zawartych w standardzie.
7. Rozłożenie w planie studiów II stopnia egzaminów w taki sposób, aby w ostatnim semestrze studiów umożliwić studentom poświęcenie czasu głównie na przygotowanie pracy magisterskiej oraz przygotowanie się do egzaminu dyplomowego.

Zalecenia

1. Zapewnienie treści programowych uwzględniających praktyczne zastosowania wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek.
2. Zapewnienie treści programowych ściśle powiązanych z przygotowaniem zawodowym określonym w koncepcji kształcenia.
3. Zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się ze wszystkich kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

4. Wyłączenie konsultacji z puli zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia.
5. Zapewnienie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS.
6. Zapewnienie zajęć z dziedziny nauk społecznych w odpowiednim wymiarze dla wszystkich studentów studiów II stopnia.
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady przyjęć na studia wyższe w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie zostały określone przez Uczelnię Uchwałą Senatu. Kandydaci dokonują rejestracji w systemie elektronicznym. Podstawą przyjęcia na studia I stopnia są przyznawane kandydatowi punkty rankingowe za uzyskane wyniki na egzaminie maturalnym, egzaminie dojrzałości, w tym egzaminie zagranicznym lub egzaminie przeprowadzonym w ramach programu Matury Międzynarodowej albo Matury Europejskiej. W oparciu o uzyskane wyniki z języka angielskiego (dla specjalności filologia angielska) lub wyniki z języka niemieckiego (dla filologii germańskiej) tworzone są listy rankingowe odrębnie dla każdej specjalności. W przypadku, gdy kandydat nie zdawał matury z wymaganego języka obcego, przewidziano przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej ocenianej w skali punktowej. Zapis ten dotyczy wyłącznie kandydatów z tzw. starą maturą. Tak ukształtowanych zasad nie można uznać za w pełni bezstronne i zapewniające kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Wymóg przystąpienia do dodatkowego egzaminu wstępnego sprawdzającego kompetencje językowe kandydatów stanowi ponadto naruszenie przepisów ustawowych. Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego na studia I stopnia będą przyjmowani laureaci oraz finaliści stopnia centralnego Olimpiady z Języka Angielskiego oraz Olimpiady z Języka Niemieckiego.

Zasady przyjęć kandydatów na studia II stopnia przewidują postępowanie w jednym z dwóch trybów. Kandydaci, którzy ukończyli studia I stopnia w zakresie odpowiednio języka angielskiego lub niemieckiego na poziomie C1 przyjmowani są na podstawie oceny na dyplomie. Kandydaci, którzy posiadają dyplom ukończeniu studiów I stopnia, II stopnia albo jednolitych studiów magisterskich innego kierunku niż odpowiednio w zakresie języka angielskiego lub języka niemieckiego, zobowiązani są przedłożyć dodatkowo certyfikat znajomości właściwego języka na poziomie co najmniej C1. Jednocześnie nie określono żadnych innych wymogów wstępnych. Tak ukształtowane zasady rekrutacji nie zapewniają kandydatów posiadających stosowne kwalifikacje wstępne obejmujące w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, tj. językoznawstwa oraz literaturoznawstwa. Uczelnia tym samym nie weryfikuje, czy studenci posiadają wymagane kompetencje wstępne umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W uchwalonych i opublikowanych zasadach rekrutacji nie określono wymagań wobec kandydatów w zakresie oczekiwanych kompetencji cyfrowych, bądź wymagań sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zasady te zawierają natomiast informację o możliwości skorzystania z dostępu do komputera w siedzibie Uczelni w celu dokonania rejestracji.

Uczelnia opracowała i wdrożyła zasady i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, a także sposób powołania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. W wyniku wskazanej procedury można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wynikających z programu studiów. Ubieganie się o uznanie efektów uczenia się jest możliwe tylko jeden raz w ramach danego cyklu kształcenia. Postępowanie weryfikacyjne przeprowadza się na wniosek kandydata. Uczelnia powołuje w tym celu każdorazowo Komisję Weryfikującą ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, która dokonuje oceny, czy i w jakim stopniu efekty uczenia się osiągnięte przez wnioskodawcę poza edukacją formalną odpowiadają efektom uczenia się zdefiniowanym dla rozpatrywanych modułów. Komisje składają się z co najmniej 3 członków, w tym przewodniczącego. Z czynności Komisji sporządzane są protokoły. W terminie 7 dni od zakończenia weryfikacji efektów uczenia się Komisja Weryfikująca podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia lub niepotwierdzenia efektów uczenia się dla danego modułu. Od decyzji Komisji przysługuje odwołanie do Rektora Uczelni.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, opisane zostały w Regulaminie studiów. Uznania efektów uczenia się dokonuje Rektor, który może zasięgnąć opinii prowadzącego dane zajęcia. Student realizujący część programu studiów w krajowej lub zagranicznej uczelni partnerskiej otrzymuje punkty ECTS na podstawie wykazu zaliczeń i egzaminów uzyskanych w uczelni krajowej lub zagranicznej, zgodnie z podpisanym porozumieniem o programie zajęć lub na podstawie dokumentów o zrealizowaniu studenckiej praktyki zawodowej. Student uzyskuje w wyniku tej procedury tę samą liczbę punktów ECTS, jaka przypisana została danym zajęciom, w tym praktyce zawodowej, w uczelni macierzystej.

Procedury dyplomowania zostały określone jednolicie na poziomie ogólnouczelnianym w regulaminie studiów oraz w Zarządzeniu Rektora w sprawie procedury dyplomowania oraz przyjętych wzorów dokumentów dla złożenia pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Dla Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych opracowano dla studiów I stopnia dodatkowe standardy dotyczące przygotowania projektu dyplomowego. W dokumencie tym wskazano, że projekt dyplomowy na studiach I stopnia jest przygotowywany w grupie projektowej (podziału obowiązków w grupie dokonują członkowie zespołu projektowego) i powinien on stanowić opracowanie (rozwiązanie, opisanie, objaśnienie) konkretnego problemu (tematu, zagadnienia) praktycznego odnoszącego się do wybranych procesów w określonych obszarach funkcjonalnych w przedsiębiorstwie, placówce oświatowej lub jednostce administracji publicznej, samorządowej lub innym podmiocie. Zaleca się również wskazanie sposobów rozwiązania problemu poprzez zaproponowanie działań optymalizujących (usprawniających). Każdy z uczestników grupy projektowej jest też zobowiązany przygotować portfolio zawierające opis najważniejszych osiągnięć studenta, w szczególności podejmowane w trakcie studiów inicjatywy i działania, które pozwoliły zdobyć kompetencje społeczne opisane w efektach uczenia się dla kierunku. Projekt dyplomowy oraz portfolio są prezentowane przez członków zespołu oraz oceniane przez komisję, w skład której wchodzi kierownik katedry lub menedżer kierunku oraz nauczyciel prowadzący projekt dyplomowy. Kolejnym elementem procesu dyplomowania jest egzamin dyplomowy, który składa się z części teoretycznej i części praktycznej oddzielonych 30-minutową przerwą. Część teoretyczna egzaminu dyplomowego odbywa się w formie

tradycyjnej (audytoryjnej, papierowej) i trwa 60 minut. Składa się z 30 pytań jednokrotnego wyboru, gdzie tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa, z możliwością podziału pytań na pytania z modułu kształcenia kierunkowego i specjalnościowego. Część praktyczna egzaminu dyplomowego trwa 120 minut i polega na wykonywaniu przez studenta praktycznych czynności zawodowych w zależności od wybranej specjalizacji. Tak ukształtowana procedura na studiach I stopnia pozwala na potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Nadmienić należy przy tym, że od cyklu kształcenia 2023-2026 Uczelnia rezygnuje z opisanej procedury i deklaruje powrót do standardowej procedury dyplomowania, wzorowanej na studiach II stopnia z obowiązkową pracą dyplomową.

Na studiach II stopnia w ramach procedury dyplomowania przewidziano przygotowanie pracy dyplomowej. Została ona zdefiniowana w Zarządzeniu Rektora w sprawie procedury dyplomowania oraz przyjętych wzorów dokumentów dla złożenia pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Wskazano w nim, że przygotowując pracę dyplomową student powinien m.in. wykazać się ogólną znajomością dyscypliny naukowej związanej z tematem pracy, wykazać się umiejętnością wyszukiwania literatury przedmiotu, w tym przynajmniej pięciu źródeł obcojęzycznych, konfrontować elementy wiedzy teoretycznej z zagadnieniami praktycznymi, sformułować zasadniczy problem pracy oraz problemy szczegółowe, skonstruować narzędzia badawcze i zaplanować badania własne, zastosować podstawowe (wymagane) metody badawcze w celu właściwego przedstawienia problemu i analizy wyników badań, właściwie posługiwać się stylem języka naukowego, w sposób odpowiedni opracować materiał graficzny, przypisy i bibliografię. Nie wskazano natomiast na konieczność wykazania się umiejętnościami niezbędnymi z punktu widzenia studiów o profilu praktycznym i wskazanymi wprost w charakterystykach PRK na poziomie 7, tj. umiejętnością formułowania i rozwiązywania problemów typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów czy też umiejętnością formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi. Powoduje to, że prace magisterskie są zdefiniowane raczej jako prace dyplomowe na kierunku o profilu ogólnoakademickim. Wrażenie to potęguje opis konstrukcji pracy dyplomowej zawarty we wzmiankowanym Zarządzeniu, gdzie zdefiniowano, że jeden z rozdziałów poświęcony jest przedmiotowi i celowi badań wraz z przedstawieniem problemów i hipotez badawczych oraz metody badań (proces badawczy, zastosowana technika badawcza i narzędzia badawcze, a także zakres podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny i czasowy badań), a następne podrozdziały obejmują omówienie wyników badań wraz z dyskusją i wnioskami. Taka definicja prac dyplomowych nie odpowiada więc praktycznemu profilowi studiów.

Ogólne zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się, dotyczące między innymi skali ocen stosowanej w Uczelni, określa Regulamin studiów. Podano tam również ogólne wytyczne dotyczące egzaminów dyplomowych, a także określono sposób dostosowania organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowania warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. Mają oni możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów.

Przyjęte przez Uczelnię regulacje i procedury zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność oraz porównywalność ocen.

Informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przekazywana jest studentom w przypadku prac etapowych na bieżąco. Protokoły z zaliczeń poszczególnych zajęć i egzaminów

wprowadza się do systemu informatycznego. Regulamin studiów gwarantuje studentom możliwość wglądu w pracę pisemną oraz uzyskania uzasadnienia otrzymanej oceny.

Zapisy Regulaminu studiów określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz wskazują na sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem, jak ściąganie na egzaminie czy plagiat. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy na egzaminie lub zakłócania jego prawidłowego przebiegu, prowadzący przerywa egzamin danemu studentowi, co skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie zostały opisane w odrębny sposób, ponieważ zajęcia w ramach e-learningu realizowane są jako zajęcia uzupełniające do tradycyjnych zajęć dydaktycznych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały przypisane poszczególnym zajęciom i opisane w sylabusach. Jako metody weryfikacji i oceny wykorzystywane są m.in.: odpowiedzi ustne, kolokwia, testy, praca pisemna, prezentacja czy projekt. Oceny końcowe ustalane są najczęściej proporcjonalnie w oparciu o wynik egzaminu lub testu końcowego z uwzględnieniem ocen cząstkowych.

Metody weryfikacji określone w sylabusach poszczególnych zajęć zostały przyporządkowane do poszczególnych efektów uczenia się, których osiągnięcie miałyby oceniać i weryfikować, przy czym niejednokrotnie te same metody weryfikacji przypisano wszystkim zakładanym efektom uczenia się. Przykładem takiej sytuacji mogą być zajęcia *struktury gramatyczne w przekładzie*, semestr 5-6 na studiach I stopnia, gdzie weryfikację efektów uczenia się w zakresie umiejętności („potrafi stosować w mowie i piśmie różne struktury gramatyczne (syntaktyczne), poprawnie interpretuje usłyszane formy i struktury, z uwzględnieniem najważniejszych stylów i rejestrów językowych”, „potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą podsystemów języka angielskiego, najważniejszych stylów i rejestrów językowych, oraz zasad tworzenia i interpretowania różnych rodzajów wypowiedzi ustnych i pisemnych w ćwiczeniach doskonalących własną umiejętność posługiwania się językiem angielskim oraz do krytycznej analizy wypowiedzi ustnych i pisemnych własnych oraz innych osób”, „potrafi samodzielnie rozwijać swoją wiedzę dotyczącą języka angielskiego oraz doskonalić umiejętność posługiwania się tym językiem w celu realizacji konkretnych zadań z przekładu”, „potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy podczas dokonywania przekładu”) oraz kompetencji społecznych („jest świadomy znaczenia krytycznej oceny odbieranych treści oraz zasięgania opinii ekspertów w rozwiązywaniu problemów w przekładzie”, „jest gotów współdziałać i pracować w grupie i organizować działania na rzecz środowiska społecznego, określa priorytety w celu realizacji zadań związanych z przekładem”, „jest świadomy odpowiedzialności spoczywającej na tłumaczu w kwestii różnic kulturowych i społecznych norm językowych oraz wszelkich zmian społecznych wyrażanych w języku”) zakłada się w jednolity sposób za pomocą pisemnych testów sprawdzających znajomość struktur gramatycznych (tłumaczenia zdań i fragmentów tekstów), ustnego tłumaczenia tekstów zawierających omówione w semestrze struktury oraz egzaminu po 6 semestrze. Z opisu metod weryfikacji nie wynika jednoznacznie, w jaki sposób będzie możliwe zweryfikowanie w szczególności osiągnięcia przewidzianych kompetencji społecznych. Analogicznie w jednolity sposób zaplanowano weryfikację efektów uczenia się na zajęciach *wybrane aspekty języka prawniczego*, semestr 4 na studiach pierwszego stopnia.

Na studiach II stopnia opisywany problem stwierdzono m. in. na zajęciach *PNJA Pisanie*, semestr 1-4, gdzie zarówno efekty z kategorii umiejętności, jak i kompetencji społecznych mają być zweryfikowane

za pomocą prac pisemnych tworzonych w trakcie zajęć (in class writing), prac pisemnych wykonywanych jako prace domowe oraz testów z wybranych zagadnień struktur językowych i leksykalnych. Wielokrotnie sylabusy obejmują, co widoczne jest także w części przytoczonych przykładów, kilka semestrów zajęć. Taka sytuacja powoduje, że nie jest do końca jasne, które z efektów są weryfikowane na którym etapie kształcenia. Fakt ten w powiązaniu z przytaczanymi problemami sprawia, że system weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się nie jest spójny i nie zapewnia pełnej skuteczności działania.

W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jako metody weryfikacji stosowane są m. in. rozwiązywanie zadań o charakterze problemowym, zaliczenie ustne lub kolokwium pisemne z pytaniami otwartymi i zadaniami o charakterze problemowym, projekty grupowe i/lub indywidualne. Pozwalają one co do zasady na sprawdzenie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Ocena opanowania przez studentów języka obcego kierunkowego prowadzona jest na bieżąco w formie cząstkowych testów pisemnych oraz zaliczeń ustnych na poszczególnych zajęciach. Dodatkowo każdorazowo po semestrze parzystym odbywa się egzamin pisemny oraz ustny. Znajomość języka kierunkowego jest weryfikowana na studiach I stopnia na poziomie co najmniej B2+, a na studiach II stopnia na poziomie C2, a więc na poziomie zgodnym z wymaganiami.

W przypadku drugiego języka obcego metody weryfikacji obejmują również testy pisemne śródsesemestralne, zaliczenia ustne, a po ostatnim semestrze egzamin końcowy (pisemny oraz ustny). W tym wypadku założono na studiach I stopnia weryfikację znajomości języka obcego na poziomie B1+ dla języka niemieckiego oraz B1 dla języka francuskiego. Na studiach II stopnia przewidziano weryfikację znajomości języka niemieckiego na poziomie B1+ oraz języka hiszpańskiego na poziomie A2. Weryfikowany poziom znajomości języka obcego nie jest zgodny z poziomem określonym w efektach uczenia się dla kierunku.

Na zajęciach przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach II stopnia do weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się nie stosuje się zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Wszystkie efekty uczenia się są weryfikowane za pomocą wszystkich metod weryfikacji wskazanych w sylabusie danych zajęć.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Na kierunku prowadzone jest monitorowanie pozycji absolwentów na rynku pracy. Wyniki tego monitoringu wykorzystywane są w procesie doskonalenia programu studiów.

Przedłożone do wglądu prace etapowe i egzaminacyjne wskazują na różnorodność stosowanych form, choć zdecydowanie najczęściej stosowaną metodą są pisemne formy sprawdzenia wiedzy (testy jednokrotnego wyboru, testy z pytaniami otwartymi, tłumaczenia pisemne).

Tematyka prac powiązana jest z treściami programowymi określonymi w sylabusach zajęć. Metody weryfikacji stosowane w procesie weryfikacji są jedynie w części prawidłowe. Najczęstszym uchybieniem jest brak specyficznych metod weryfikacji w odniesieniu do efektów uczenia się z kategorii kompetencji społecznych. Kolejnym ujawnionym problemem jest brak możliwości adekwatnej weryfikacji stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się w przypadku zajęć wielosemestralnych z uwagi na brak sylabusów etapowych. Efekty o treści wskazanej w sylabusie

odnoszą się do całego cyklu zajęć, na przykład czterech semestrów. Oceny są wystawiane na podstawie punktowej skali ocen i wystawione zasadnie. Oceny wystawione na zajęciach *projekt dyplomowy* nie są w żaden sposób zróżnicowane. Ocena na tych zajęciach nie jest również w pełni zindywidualizowana.

Przedłożone dokumenty dotyczące praktyk wskazują na to, że tematyka prac jest zgodna z sylabussem. W ramach praktyk zawodowych na specjalności nauczycielskiej na studiach II stopnia, po zrealizowaniu wszystkich obowiązkowych godzin w zgodzie ze standardem kształcenia nauczycieli, studenci odbywają dodatkową praktykę w ramach zwiększonej liczby godzin praktyk wynikającej z profilu praktycznego. Dodatkową praktykę studenci mogą zrealizować również w ramach pierwszego etapu edukacyjnego. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są właściwe. W przypadku praktyk nauczycielskich stosowane sposoby weryfikacji efektów uczenia się są zaplanowane właściwie, a narzędzia dobrano poprawnie.

Prace dyplomowe powstają wyłącznie na studiach II stopnia i w większości pozwalają zweryfikować osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, gdyż efekty te zorientowane są na znajomość faktów, obiektów, terminologii i metodologii oraz zastosowanie jej w pracach analitycznych. Przedłożone do wglądu prace dyplomowe sytuują się wyłącznie w dyscyplinie językoznawstwo i potwierdzają osiągnięcie przez studentów wiedzy i umiejętności właściwych dla 7 poziomu PRK w stopniu pogłębionym. Prace dyplomowe nie mają charakteru aplikacyjnego.

Wystawione oceny są zasadniczo adekwatne. Przy czym formularze recenzji nie zawsze zawierają wyczerpujące uzasadnienie oceny bądź jest ono sprzeczne z oceną punktową. Przykładowo w kategorii „Ocena redakcji pracy” praca otrzymała 13 punktów z 15 możliwych do uzyskania, co zostało uzasadnione lakonicznym stwierdzeniem recenzenta „Praca napisana poprawnie”.

Studenci filologii cyklicznie organizują oraz biorą udział w studenckich konferencjach naukowych. Ponadto mają oni możliwość publikowania artykułów w uczelnianym czasopiśmie recenzowanym Konińskie Studia Językowe. W ramach działalności pozaakademickiej studenci kierunku biorą udział w licznych projektach oraz warsztatach organizowanych m.in. przez interesariuszy zewnętrznych. Studenci wzięli udział m.in. w projekcie polegającym na przetłumaczeniu materiałów dydaktycznych na licencji otwartej do programu wodorowego. Do ich zadań należało tłumaczenie oraz redakcja przetłumaczonych tekstów. Ponadto byli w ramach wolontariatu zaangażowani w pomoc uczniom szkół podstawowych i średnich w nauce języka angielskiego oraz niemieckiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia, jednakże w przypadku studiów I stopnia są one niezgodne z obowiązującymi przepisami, a w przypadku studiów

II stopnia nie umożliwiają one właściwego doboru kandydatów. Uczelnia opracowała, opublikowała i stosuje zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Stosowane procedury dyplomowania nie gwarantują prac o charakterze aplikacyjnym, wymaganych na studiach o profilu praktycznym.

System weryfikacji efektów uczenia się, z uwagi na brak etapowania efektów dla zajęć wielosemestralnych, umożliwia jedynie w części monitorowanie postępów w uczeniu się i tym samym jedynie w części rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Nie w każdym przypadku stosowane są zróżnicowane formy sprawdzania, adekwatne do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Stosowane metody weryfikacji pozwalają na sprawdzenie i ocenę opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy, ponieważ są zróżnicowane formy sprawdzania, adekwatne do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) Zasad rekrutacji na studia wyższe;
- 2) Nieadekwatnych zasad dyplomowania, które nie pozwalają na potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się;
- 3) Niewłaściwego charakteru prac dyplomowych;
- 4) niespójnego i nieskutecznego systemu weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Uwzględnienie w opublikowanych zasadach przyjęć informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

2. Przegląd i ewaluacja pod kątem kompletności informacji zwrotnej na temat pracy dyplomowej formularzy oceny prac dyplomowych.

Zalecenia

1. Odnośnie zasad rekrutacji:
 - a. na studiach I stopnia sformułowanie zasad niedyskryminujących kandydatów (w szczególności posiadających tzw. starą maturę) oraz zgodnych z zapisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
 - b. na studiach II stopnia sformułowanie zasad umożliwiających dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
2. Opracowanie zasad dyplomowania pozwalających na potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w przypadku przygotowania pracy dyplomowej, w tym określenie wobec prac dyplomowych wymogów typowych dla kierunków o profilu praktycznym.
3. Zapewnienie aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych.
4. Stworzenie spójnego i skutecznego systemu weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.
5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Uczelnia wskazała, że zajęcia na kierunku filologia w bieżącym roku akademickim prowadzą 42 osoby, w tym 22 filologów. Wśród filologów trzy osoby posiadają tytuł profesora, a osiem osób stopień doktora w dyscyplinach językoznawstwo (4 osoby FA, 2 osoby FG) lub literaturoznawstwo (1 osoba FA, 1 osoba FG). W procesie dydaktycznym uczestniczą również osoby reprezentujące subsydiarne dla kierunku dyscypliny naukowe, aczkolwiek istotne z uwagi na kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela języka angielskiego: filozofię, pedagogikę czy psychologię. Deklarowany dorobek naukowy pracowników prowadzących badania naukowe mieści się we wskazanych dyscyplinach i jest aktualny, przy czym nie wykazują oni ani doświadczenia, ani dorobku związanego z prowadzeniem badań aplikacyjnych czy prac rozwojowych. Nauczyciele akademicy w części wykazali doświadczenie praktyczne zdobyte poza uczelnią jako tłumacze lub jako nauczyciele/lektorzy.

Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry, w stosunku do liczby studentów są poprawne. Stan zatrudnienia wykazuje się również dużą stabilnością, co pozwala na prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, co potwierdzają również przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć. Jednocześnie nauczyciele są w większości przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na

odległość w związku ze zdobytym podczas pandemii doświadczeniem. Jedna osoba odbyła ponadto dodatkowe szkolenie w zakresie kształcenia na odległość. Także zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela są prowadzone przez nauczycieli z odpowiednimi kompetencjami i kwalifikacjami.

Zajęcia przydzielane są przedstawicielom dyscyplin naukowych, które odpowiadają dyscyplinie lub dyscyplinom, w których są one osadzone. Seminaria dyplomowe przydzielane są przeważnie pracownikom reprezentującym dyscyplinę naukową językoznawstwo. Sytuacja taka wynika, z jednej strony, z niewielkiej oferty seminariów literaturoznawczych z powodu małej liczby nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy i reprezentujących tę dyscyplinę, ale z drugiej strony wynika również z nikłego zainteresowania studentów pracami w tym zakresie.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest dostosowane do liczby studentów i wielkości kadry i jest co do zasady zgodne z wymaganiami. Wątpliwości budzi sposób kwalifikowania godzin konsultacji. Godziny takie z jednej strony uwzględnione są w harmonogramie realizacji programu studiów (miejscami ich liczba przewyższa liczbę godzin zajęć, np. *PNJA – Integrated Skills*, semestr 1, 15 godzin zajęć, 20 godzin konsultacji lub *łacina*, semestr 1), zostały im także przypisane treści kształcenia, a także są zaliczane do grupy zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli i studentów, tym samym stanowią one formę zajęć dydaktycznych – analogicznie do wykładu czy ćwiczeń. Skutkuje to koniecznością zaliczenia ich do rocznego wymiaru pensum dydaktycznego zgodnie z art. 127 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zajęcia takie winny więc być – jak każde zajęcia w ramach pensum – rozliczone i opłacone. Niezgodne z prawem byłoby bowiem stosowanie podwójnego standardu postępowania, polegającego na zaliczeniu godzin konsultacji do wolumenu zajęć dydaktycznych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, przy równoczesnym niezaliczeniu konsultacji do rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, obowiązującego nauczyciela akademickiego. Gdyby zaś przyjąć interpretację, że godziny konsultacji są wykonywane przez nauczycieli akademickich w ramach ich obowiązków wynikających z przepisów Kodeksu pracy rozliczanych poza pensum dydaktycznym, nie będą one wówczas posiadać statusu zajęć dydaktycznych i nie będą mogły być traktowane jako zajęcia dydaktyczne wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Realizacja zajęć przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia jest na bieżąco kontrolowana poprzez regularne hospitacje.

Za dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia odpowiada kierownik katedry. Przy doborze kadry decydująca jest zgodność dorobku naukowego lub dydaktycznego i doświadczenia zawodowego z treściami programowymi poszczególnych zajęć. Zatrudnienie na kierunku *filologia* uzależnione jest od potrzeb wynikających z przebiegu procesu dydaktycznego. Pracownicy etatowi rekrutowani są w ramach otwartych konkursów. Pracownicy zatrudniani na umowy cywilnoprawne rekrutowani są w jednostkach otoczenia społeczno-gospodarczego, po zasięgnięciu opinii o ich kwalifikacjach, kompetencjach zawodowych oraz predyspozycji do pracy nauczyciela akademickiego. Każdy nauczyciel-praktyk może liczyć na wsparcie ze strony Uczelni, która powołała w tym celu konsultantów metodycznych.

Uczelnia zaspokaja także potrzeby szkoleniowe etatowych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Pracownicy mają możliwość wnioskowania o udzielenie stosownego

dofinansowania pokrywającego koszt udziału w konferencjach, kursach, szkoleniach czy studiach. Wsparcie ma charakter systemowy. Nauczyciel zainteresowany skorzystaniem z form doskonalenia zwraca się zgodnie z zarządzeniem Rektora Uczelni z wnioskiem zaopiniowanym przez kierownika zatrudniającej go jednostki. Wszyscy pracownicy Uczelni mogą ponadto korzystać z nieodpłatnych kursów językowych realizowanych w siedzibie Uczelni.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia podlegają regularnie ocenie przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem za pomocą anonimowych ankiet. Wyniki ankiet wykorzystywane są w procesie oceny okresowej i wpływają na decyzję o przedłużeniu umowy o pracę lub kontynuowaniu współpracy w ramach umowy cywilnoprawnej. Uczelnia wdrożyła procedury pozwalające doskonalić stan kadry poprzez okresowe hospitacje wszystkich nauczycieli akademickich. Hospitacje planowe przeprowadzane są przez dziekana, kierownika jednostki organizacyjnej lub przez wskazanego przez dziekana pracownika według ustalonego wcześniej harmonogramu w każdym semestrze, na każdym kierunku, roku i poziomie bez względu na formę studiów. W przypadku nowo zatrudnionego nauczyciela etatowego lub w ramach umowy cywilnoprawnej hospitację przeprowadza się przed upływem roku od daty rozpoczęcia zatrudnienia. Obok hospitacji kolejnym elementem oceny spełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków związanych z kształceniem są indywidualne rozmowy z kierownikiem katedry.

Co cztery lata przeprowadzana jest ocena okresowa nauczycieli akademickich. Kryteria oceny obejmują aktywność w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. W ocenie uwzględniane są także wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie w sposób zapewniający prawidłową realizację zajęć na kierunku filologia. Polityka kadrowa, jednakże nie motywuje członków kadry do zdobywania doświadczenia i prowadzenia badań naukowych o charakterze aplikacyjnym oraz do prowadzenia prac rozwojowych.

W Uczelni przyjęto i stosowane są formalne zasady przeciwdziałania praktykom dyskryminacji (także mobbingu czy molestowania) obejmujące procedury rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia w tym zakresie.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Z uwagi na małą liczbę nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę naukową literaturoznawstwo i posiadających stopień naukowy nie jest natomiast możliwe

oferowanie seminariów dyplomowych w tym obszarze. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest dostosowane do liczby studentów i wielkości kadry i jest co do zasady zgodne z wymaganiami, przy czym wątpliwości budzi zakwalifikowanie godzin konsultacji jako zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów, przy jednoczesnym nieuwzględnianiu ich w obowiązkach dydaktycznych nauczycieli (pensum). Realizacja zajęć – z wyłączeniem konsultacji – przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia jest na bieżąco kontrolowana poprzez regularne hospitacje.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Uczelnia zaspokaja także potrzeby szkoleniowe etatowych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.

W Uczelni przyjęto i stosowane są formalne zasady zapobiegania przypadkom dyskryminacji, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia w tym zakresie.

Sformułowana poniżej rekomendacja nie ma wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących niezgodnego z prawem statusu godzin konsultacji wykazywanych w harmonogramie realizacji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Pozyskanie nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym w dyscyplinie literaturoznawstwo, by umożliwić oferowanie seminarium dyplomowego w tej dyscyplinie.

Zalecenia

1. Ustalenie zgodnego z prawem statusu godzin konsultacji wykazywanych w harmonogramie realizacji programu studiów.
2. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kierunek *filologia* dysponuje infrastrukturą przeznaczoną do prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych w kilku budynkach, położonych nieopodal siebie. Uczelnia dysponuje dobrze wyposażonymi salami dydaktycznymi, 3 aulami, pracowniami komputerowymi i pomieszczeniami specjalistycznymi. Sale, w których prowadzona jest dydaktyka, posiadają zróżnicowaną pojemność. Część z nich pełni funkcję pomieszczeń wykładowych, inne służą zajęciom ćwiczeniowym. Ogółem w głównym budynku, usytuowanym przy ul. Przyjaźni 1 (podzielonym na część A i B) przeznaczono 2 088,34 m² na powierzchnie naukowo-dydaktyczne, a 176,1 m² na przestrzenie służące aktywnościom sportowo-rekreacyjnym. Ponadto Uczelnia dysponuje bazą noclegową. Składają się na nią dwa domy studentów, z różnymi pokojami (jedno- i wieloosobowymi). Prawie wszystkie zajęcia dla kierunku *filologia* odbywają się w siedzibie WNHS, przy ul. Wyszyńskiego 3. Jego powierzchnia to 1 357 m². W budynku znajduje się 24-godzinny monitoring, a także przewidziano w nim portiera. W budynku usytuowano 11 sal dydaktycznych dla łącznie 200 studentów. Są wśród nich 3 pomieszczenia dla ponad 65 osób, w których znajdują się komputery stacjonarne, biurka dla wykładowców, projektory multimedialne z ekranami ściennymi, wielkoformatowe monitory dotykowe, które są pomocne w projekcjach materiałów audio-wizualnych. Do dyspozycji kierunku *filologia* oddano również pięć sal ćwiczeniowych (11 w; 12w; 15w; 16w; 17w) dla około 20 osób każda. Pomieszczenia ćwiczeniowe wyposażone są w komputery stacjonarne, projektory multimedialne z ekranami ściennymi lub wielkoformatowe monitory dotykowe. Dodatkowo kierunek *filologia* może wykorzystywać specjalistyczne sale ćwiczeniowe. Możemy wśród nich wskazać salę 13w, przewidzianą dla 30 osób, która pełni funkcję laboratorium do tłumaczenia symultanicznego. Odbywają się w niej głównie ćwiczenia w zakresie przekładu ustnego. Jest ona wyposażona w komputer, projektor multimedialny, monitor wielkoformatowy oraz profesjonalną 2-osobową kabinę do tłumaczeń symultanicznych z 40 kompletami odbiorników i słuchawek. Na pracownię terminalową przeznaczono salę nr 21 (dla 20 osób). Odbywają się w niej zajęcia warsztatowe z przekładu pisemnego, ćwiczeń z zakresu technologii informacyjnych oraz realizacji prac projektowych przy użyciu technologii informacyjnych. Jest ona zaopatrzona w rzutnik, z ekranem ściennym, TV z 75 calowym monitorem, a także komputer stacjonarny i 20 stanowisk terminalowych dla studentów. W pracowni tej dostępne jest specjalistyczne oprogramowanie TRADOS wspomagające przekład pisemny. Do dyspozycji studentów kierunku *filologia* jest również sala warsztatowa (nr 31w) w której odbywają się zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe prowadzone innowacyjną metodą DRAMY. W sali znajduje się około 30 miejsc, pufy, poduchy, ale także komputer stacjonarny, monitor z dostępem do Internetu. Ponadto w tym budynku usytuowany jest dziekanat, sekretariat WNHiS, biuro dziekana wydziału, biuro kierowników katedr, biuro menedżerów kierunków, 3 pomieszczenia dla wykładowców, portiernia, 7 toalet. W budynkach przypisanych dla kierunku *filologia* zapewniony jest dostęp do ogólnodostępnej sieci internetowej, z której mogą korzystać osoby posiadające odpowiedni sprzęt bez konieczności logowania się. Dostęp do Internetu wi-fi bez jakichkolwiek ograniczeń dotyczy również kadry i gości Uczelni.

Zajęcia sportowe realizowane są zgodnie z planem studiów i indywidualnym wyborem w budynkach i pomieszczeniach zgodnych z potrzebami kształcenia. Studenci mogą korzystać z bogatej infrastruktury i wyposażenia w ramach zajęć sportowych, jak również brać udział w ćwiczeniach ogólnorozwojowych należących do Uczelni. Do ich dyspozycji przeznaczono także: stadion lekkoatletyczny z bieżnią tartanową, zespół boisk sportowych ze sztucznymi nawierzchniami do piłki ręcznej, koszykowej i siatkowej, siatkówki plażowej, 2 korty tenisowe, salę sportową oraz salę fitness oraz siłownię.

Analiza stanu faktycznego wykazuje, że sale dydaktyczne, a także ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a co najważniejsze adekwatne do rzeczywistych warunków

przyszłej pracy badawczej i zawodowej studentów i wykładowców. Wszystkie sale dydaktyczne i ćwiczeniowe zostały wyposażone w odpowiedni sprzęt multimedialny umożliwiający prowadzenie nowoczesnej dydaktyki. Liczba i wielkość umożliwia komfortowe prowadzenie wykładów, ćwiczeń, a dzięki zapleczu technicznemu również zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych. Służą one osobom studiującym, a tym samym umożliwiają osiąganie efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Podczas zajęć wykładowcy korzystają z typowego oprogramowania biurowego, które umożliwia prezentację treści w atrakcyjny i nowoczesny sposób. W procesie dydaktycznym jest wykorzystywane specjalistyczne oprogramowanie służące celom badawczym, które dostarcza Uczenia. Kierunek dysponuje laboratoriami do nauki tłumaczeń – pisemnych i ustnych, które zbliżone są do autentycznych warunków pracy zawodowej tłumacza. Zaplecze techniczne pomieszczeń, dostępne oprogramowanie są sprawne i są adekwatne do obecnie używanych w działalności naukowej. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, a także liczba stanowisk badawczych, dostępnych komputerów i licencji na niezbędne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów i liczebności grup. Tym samym warunki, którymi dysponuje kierunek filologia umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz zapewniają warunki do samodzielnej pracy badawczej studenta, także z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Opisana infrastruktura jest adekwatna do potrzeb i dostosowana do liczby studentów na kierunku. W budynku usytuowano łazienkę z toaletami dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Kierunek *filologia* jest zabezpieczony dostępnością systemu bibliotecznego. Biblioteka im. prof. Mariana Walczaka Akademii Nauk Stosowanych w Koninie zajmuje powierzchnię ok. 1 300 m². Została ona usytuowana przy ul. Wyszyńskiego 3c. W bibliotece znajduje się wypożyczalnia, czytelnia tradycyjna, czytelnia komputerowa, która jest wyposażona w 17 stanowisk z dostępem do Internetu i specjalistycznych baz danych. Przygotowano także jedno stanowisko pracy dla osoby z niepełnosprawnościami, a także stanowisko z dostępem do zbiorów Biblioteki Narodowej ACADEMICA i ośrodka informacji i dokumentacji naukowej. Godziny biblioteki są wystarczające dla usprawnienia procesu dydaktycznego, studenci mogą bez przeszkód korzystać z jej zasobów od poniedziałku do piątku oraz w soboty (z określonym harmonogramem). Każdy zapisany student otrzymuje hasło do korzystania z Internetowego Systemu Obsługi Czytelnika, co sprawia, że może korzystać z biblioteki online, dokonując prolongaty, zamawiania lub rezerwacji książek. Znajdujące się w bibliotece czytelnie mają charakter otwarte i udostępniają swoje zbiory wszystkim zainteresowanym. Wśród wolumenów dostępnych w bibliotece znaczną część stanowią pozycje w językach angielskim i niemieckim. Czytelnia dysponuje 104 tytułami czasopism w formie drukowanej. Całkowity księgozbiór liczy 70 065 woluminów oraz kilka tysięcy innych zbiorów, w tym multimedia, czasopisma, bazy naukowe. Zapewniony jest także dostęp do krajowych i konsorcyjnych licencji udostępnianych przez Wirtualną Bibliotekę Nauki oraz czytelni on-line iBuk Libra Wydawnictwa Naukowego PWN. Dodatkowo zapewniony jest dostęp do ponad 5000 czasopism pełnotekstowych w Bazie EBSCO Academic Research Source eJournals, w tym 370 polskich. Biblioteka dostosowuje księgozbiór i dostosowuje go do potrzeb studentów oraz sylabusów. Aktualizacje literatury obowiązkowej prowadzi się na bieżąco. Wśród wybranych czasopism prenumerowanych w formie drukowanej przez ANS w Koninie dla studentów kierunku „filologia” możemy wymienić kilka, w tym dostępne online: *ELT Journal*, *Języki Obce w Szkole*, *Language Teaching*, a także w wersji tradycyjnej: *Newsweek* (wersja ang.), *Stern* – archiwum, *Studies In Second Language Learning and Teaching*, *Time*. Biblioteka wykazuje dostęp do następujących baz danych elektronicznych, w tym do: Wirtualnej Biblioteki Nauki w ramach licencji krajowych – dostęp zarówno z komputerów uczelnianych, jak i domowych (poprzez serwer HAN), w ramach Wirtualnej

Biblioteki Nauki, w bazach EBSCO m. in. do baz: Academic Research Source eJournals, Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, eBook Collection (EBSCOhost), MasterFILE Premier, Newspaper Source (pełnotekstowe wersje ponad 40 amerykańskich i międzynarodowych gazet), Regional Business News. Ponadto dostępne są bazy Lex Akademia Wolters Kluwer, w której oprócz czasopism z zakresu prawn-administracyjnego, studenci mają dostęp do pełnych czasopism. W ramach IBUK Libra biblioteka dostęp do ponad 1000 tytułów książek z nauk ekonomicznych i matematyczno-przyrodniczych oraz do ponad 500 czasopism naukowych. Odnotowaliśmy również dostęp do zbiorów Biblioteki Narodowej ACADEMICA. W kierunkowej bibliotece znajdują się specjalistyczne pozycje naukowe i podręczniki akademickie z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek. Księgozbiór jest systematycznie aktualizowany i wykorzystywany w dydaktyce i badaniach na filologii. Biblioteka zapewnia dostęp do zasobów elektronicznych, w tym do recenzowanych czasopism akademickich, magazynów, raportów, książek i nagrań wideo, baz artykułów z czasopism humanistycznych, a także do internetowego serwisu publikacji akademickich, udostępniającego podręczniki akademickie, książki i czasopisma naukowe, specjalistyczne oraz popularno-naukowe czołowych polskich wydawców.

Biblioteka dysponuje wystarczającą liczbą miejsc pracy z księgozbiorem, w tym także w stanowiska z komputerami z dostępem do Internetu, a co za tym idzie również do katalogu bibliotecznego. W Bibliotece zorganizowano specjalne stanowisko komputerowe z odpowiednim oprzyrządowaniem dla osób niedowidzących. Pod kątem osób niedowidzących zakupione zostały również ww. wizualizery służące przenoszeniu i powiększaniu treści np. z książek lub innych źródeł.

Udogodnienia dla czytelników obejmują wolny dostęp do półek. Godziny otwarcia bibliotek zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliecznych zarówno w formie tradycyjnej i elektronicznej. Stwierdzić należy, że zarówno usytuowanie bibliotek i czytelni, a także liczba i wielkość, a tym samym układ pomieszczeń bibliecznych, wraz z wyposażeniem technicznym jakim dysponują, a także liczba miejsc w czytelni spełniają wymagania jakościowe i umożliwiają korzystanie z dostępnych zasobów.

Dostępna na kierunku infrastruktura naukowa i wykładowa, a także biblioteczna, a także funkcjonujące zasady umożliwiające korzystanie z jej zasobów przez studentów i kadrę są zgodne z przepisami BHP.

Infrastruktura informatyczna jest wystarczająca na potrzeby realizowanych zajęć i prowadzonych badań. W przypadku stosowania elementów kształcenia na odległość, np. korzystania z materiałów dydaktycznych, studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich elementów struktury informatycznej. Dostępne na kierunku narzędzia i oprogramowanie w zakresie nauczania na odległość umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną komunikację pomiędzy studentami i osobami prowadzącymi zajęcia. Ponadto Uczelnia nadaje dostęp dla studentów do usługi Microsoft 365 z dostępem do ponad 40 przydatnych aplikacji (w tym Word, Excel, Outlook, PowerPoint, Teams, itd.). Dodatkowo wykładowcy korzystają z usługi Microsoft365 i Google Workspace, co umożliwia bezpieczną pracę oraz optymalną integrację technologii z procesem dydaktycznym.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W Uczelni zlikwidowano bariery architektoniczne – dostosowano dla osób z niepełnosprawnością ruchową komunikację w budynku, sanitariaty.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą stanu faktycznego zasoby biblioteczne, informacyjne oraz służące edukacji są urozmaicone, i zapewniają standardowe zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych ocenianego kierunku. Studenci posiadają dostęp do literatury obowiązkowej i

uzupełniającej zalecanej w sylabusach, co wspiera proces tematycznie i językowo, a tym samym umożliwia osiągnięcie zakładanych do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej.

W bibliotece funkcjonuje system biblioteczno-informacyjny, umożliwiający szybki dostęp do aktualnych zasobów międzynarodowych i wszelkich informacji naukowych w formie tradycyjnej i elektronicznej. Ich zakres jest odpowiedni do prowadzonego procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku. Dzięki czemu studenci i kadra badawczo-dydaktyczna posiadają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej za pośrednictwem licencjonowanych serwisów elektronicznych, książek i czasopism.

Należy podkreślić, że studenci ocenianego kierunku mogą korzystać z publikacji *English Philology - selected aspects* (pod red. M. Pawlaka i G. Pawłowskiego, 2023), „uszytej na miarę”, zatem skierowanej zwłaszcza do nich właśnie, która stanowi kompendium wiedzy na temat zrealizowanych treści filologicznych. Publikacja ta stanowi istotne wsparcie merytoryczne, np. w kontekście przygotowania do egzaminu dyplomowego. Analogiczne kompendia powstają dla każdego realizowanego w Uczelni kierunku.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia zgodne są z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Uczelnia przykłada dużą wagę do zabezpieczeń ograniczających ryzyko utraty danych bądź utraty kontroli nad sprzętem. Dostęp do pomieszczeń dydaktycznych i biurowych odbywa się za pomocą kart identyfikacyjnych, które mają określony dostęp dla każdego pracownika wydziału. Karty służą również do kontroli czasu pracy.

W budynku znajduje się również kawiarnia dostępna dla wszystkich osób studiujących i pracujących. Dodatkowo wszystkie budynki zostały wyposażone w automaty z przekąskami i napojami.

Władze kierunku prowadzą bieżące przeglądy infrastruktury naukowej, bibliotecznej, dydaktycznej, a także wspierającej kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przeglądy te obejmują stan dostępności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, poprzez kryterium ilościowe i jakościowe, w tym przez pryzmat liczby studentów.

Bieżące przeglądy infrastruktury realizowane przez dziekana wydziału i regulowane są odpowiednio do potrzeb zgłaszanych przez pracowników. Za jego sprawą prowadzona jest wymiana starego sprzętu komputerowego i innych sprzętów niezbędnego do realizacji dydaktyki, dostosowywana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym z wadami wzroku (monitory wielkoformatowe, wizualizery). Przeglądy odnoszą się do wszystkich elementów infrastruktury, mających bezpośredni wpływ na realizację procesu dydaktycznego, a także do prowadzenia badań naukowych, niezależnej nauki czy też odpoczynku studentów na terenie wizytowanego kierunku.

Na Uczelni obowiązują procedury dotyczące okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, a także wyposażenia technicznego pomieszczeń czy zasobów bibliotecznych, informacyjnych i są one realizowane w ramach ogólnych ram uczelni. Regularnie przeprowadzane są również audyty bezpieczeństwa sieci oraz systemów informatycznych. W lipcu 2023 roku przeprowadzony audyt wykazał wysokie bezpieczeństwo systemów funkcjonujących w obrębie ANS w Koninie.

Analiza stanu faktycznego potwierdziła, że budynki są dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. We wszystkich budynkach znajdują się toalety przystosowane do potrzeb osób z

niepełnosprawnościami, a także windy. W budynku przy ul. Wyszyńskiego 3c zamontowano platformę o charakterze windy. W budynku przy ul. Popiełuszki 4 znajduje się zewnętrzny dźwig osobowy umożliwiający osobom z niepełnosprawnościami dotarcie na wyższe piętra. Przed budynkami przy ul. Przyjaźni 1, ul. ks. Jerzego Popiełuszki 4, ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 3c oraz ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 35 wydzielono miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. Nie stwierdzono w infrastrukturze barier architektonicznych uniemożliwiających bezpieczne przemieszczanie się.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura, jaką dysponuje wizytowany kierunek, w tym infrastruktura związana z działalnością naukową, biblioteczną, technologiczno-informatyczną, a także mającą służyć wspieraniu procesu dydaktycznego umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Wszelka wyżej wymieniona infrastruktura, w tym dotycząca wyposażenia technicznego pomieszczeń podlegają bieżącym przeglądom, w których uczestniczą zarówno studenci, jak i kadra dydaktyczno-naukowa zatrudniona na kierunku. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Oceniany kierunek filologia prowadzi rozbudowaną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, odgrywając znaczącą rolę w praktycznym wymiarze kształtowania programów studiów.

Współpraca realizowana jest na podstawie wieloletnich umów, a jej formy są zróżnicowane zarówno pod względem formy, jak i treści. Działania te są prowadzone regularnie i stanowią wartościowy element dopełniający proces uczenia się i realizowania efektów kształcenia na uczelni, zgodnie z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

Analiza stanu faktycznego potwierdza, że regularność, intensywność i ciągłość prowadzonej współpracy służą aktualizacji wiedzy na temat funkcjonowania i potrzeb lokalnego rynku pracy. W instytucjach tworzących otoczenie społeczno-gospodarcze często zatrudnieni są absolwenci kierunku, co wzmacnia relacje uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym dzięki bezpośrednim kontaktom z interesariuszami zewnętrznymi. Przedstawiciele lokalnych jednostek oświatowych, instytucji i przedsiębiorstw odgrywają dużą rolę w kształtowaniu programu studiów. Należy również podkreślić osobiste zaangażowanie władz kierunku, w tym menedżera kierunku, w kontakty z przedstawicielami otoczenia zewnętrznego, co pozytywnie wpływa na prowadzoną współpracę. Stwierdzić należy, że jest ona prowadzona w sposób wielowymiarowy i dotyczy interdyscyplinarnych zadań, wykraczających poza dyscyplinę, do których przypisany jest kierunek studiów. Dzięki tym kontaktom systematycznie analizowane są potrzeby rynku pracy i modyfikowane są treści programowe zgodnie z aktualną wiedzą.

Otoczenie społeczno-gospodarcze ma zasadniczy wpływ na kształt kierunku. Wsparciem dla kierunku filologia jest Rada Programowa oraz podmioty zapewniające miejsca praktyk dla studentów. Rada Programowa powołana została w 2021 roku jako ciało opiniotwórczo-doradcze kierunku. W jej skład wchodzi przedstawiciele kierunku, w tym kierownik katedry i menedżer kierunku, dwóch przedstawicieli studenckich oraz siedmiu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy reprezentują obszary nauczania języków, tłumaczeń i biznesu. Interesariusze zasiadający w Radzie reprezentują następujące podmioty: Fermintrade sp. z o.o., KRAMP Sp. z o.o., Agencja Rozwoju Regionalnego, ABC Centrum Języka Angielskiego, Urząd Miasta w Koninie, Szkoła Językowa Open Mind oraz Biuro Hieroglif.

Na spotkaniu z zespołem oceniającym pojawiło się ponad 20 przedstawicieli pracodawców, z których zdecydowana większość potwierdziła, że miała możliwość zapoznania się z programem studiów. Wśród nich byli również członkowie rady programowej, którzy aktywnie wspierają regularne spotkania odbywające się dwa razy w roku akademickim, najczęściej w każdym semestrze. W protokołach ze spotkań rady programowej znajduje się dokumentacja opinii na temat zmian w obszarze rynku pracy, aktualnych wyzwań, a tym samym wymagań stawianych przez pracodawców przed absolwentami uczelni oraz wymagań dotyczących rekrutacji do pracy. Z tego powodu często prowadzone są rozmowy na temat umiejętności i kompetencji studentów odbywających praktyki. Sugestie te wpływają na modyfikacje programowe, których dokonują władze kierunku w ramach prowadzonych zajęć.

Warto nadmienić, że partnerzy zaproszeni do współpracy z kierunkiem prowadzą działalność zbieżną, a nawet szerszą niż dyscyplina, do której kierunek został przypisany. Przykładem jest projekt "Inicjatywa wsparcia dążenia do doskonałości" zrealizowany w roku akademickim 2021/22, w ramach którego przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych i pracodawców prowadzili kursy wprowadzające w życie zawodowe, skupiające się na konkretnej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych. Wśród podejmowanych tematów znalazły się m.in. wprowadzenie do prawa pracy, negocjacje biznesowe, wprowadzenie do pracy tłumacza, praca zespołowa i komunikacja jako kluczowe kompetencje w miejscu pracy. Zorganizowano także kurs grafiki, kurs montażu filmów i kurs Excela.

Ponadto władze kierunku dążą do synergii i rozwijania dobrych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracownicy Katedry Języka i Komunikacji oraz studenci filologii organizują dla uczniów szkół średnich subregionu konińskiego wydarzenia promocyjne i popularyzujące wiedzę oraz umiejętności językowe. Są to wykłady i warsztaty dedykowane uczniom szkół podstawowych i średnich, wykłady dla społeczności subregionu (Czwartkowe spotkania z Akademią), konkursy krajoznawcze, recytatorskie i językowe. Prowadzone są również prezentacje kierunku i programów studiowania oraz zapoznanie z bazą dydaktyczną uczelni.

Współpraca kierunku z otoczeniem jest jednak zdecydowanie szersza. Wśród instytucji wspierających znajdują się m.in. ABC Centrum Języka Angielskiego, Open Mind, Szkoła Językowa Leader School Konin, KRAMP Sp. z o.o., INTERMEBLE Sp. z o.o., Neckermann Polska, Biuro Podróży HellermannTyton Sp. z o.o., „Hieroglif” Biuro Tłumaczeń, Urząd Miasta Konina, Kupiec Sp. z o.o., Fermintrade sp. z o.o., Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Konimpex Sp. z o.o., Urząd Gminy Stare Miasto, Andrewex, Wood-Mizer Sp. z o.o., Mostostal Wechta Sp. z o.o., Sun Garden Polska Sp. z o.o. sp. k., Saint-Gobain, Gebhardt-Stahl Polska Sp. z o.o., Sierra Balmain Property Management, VKF Spork Heinz Renzel Sp. z o.o.

Są to podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi ANS w Koninie współpracuje w zakresie realizacji programu studiów, w tym praktyk zawodowych. Poza wyżej wymienionymi podmiotami gospodarczymi, kierunek współpracuje ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi subregionu konińskiego. Są one nie tylko miejscem realizacji praktyk dla studentów studiów drugiego stopnia, ale także partnerami do realizacji szkoleń i konferencji dla nauczycieli (Nauczyciele dla nauczycieli), cyklicznych wydarzeń dla uczniów klas I-III szkół podstawowych (Akademia Młodego Studenta), a także licznych warsztatów i otwartych wykładów dla uczniów wszystkich typów szkół.

Należy zaznaczyć, że przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych uczestniczyli w rozmowach na temat programu studiów. Podczas spotkań poruszano tematykę praktyk, ich czasu trwania, zasadności, realizowanych treści, a także dyskutowano o realizacji innych form współpracy z kierunkiem filologia. Ewaluacja współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się formalnie poprzez regularne spotkania Rady Programowej oraz nieformalnie poprzez rozmowy w obrębie ocenianego kierunku. W ewaluację współpracy duży wkład mają wykładowcy i absolwenci, którzy na bieżąco weryfikują skuteczność współpracy z zewnętrznymi podmiotami.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza stanu faktycznego realizowanego na ocenianym kierunku potwierdza, że dobór instytucji współpracujących z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prawidłowy. Stwierdzić należy, że zasięg działalności prowadzonej przez interesariuszy zewnętrznych oraz ich profil tematyczny są odpowiednie. Widoczny jest również realny wpływ przedstawicieli pracodawców na program studiów,

który przy ich aktywnym wsparciu jest wzbogacany poprzez praktyki i dodatkowe zajęcia nakierowane na rozwój kompetencji miękkich. Rada Programowa wspierająca działania władz kierunku jest aktywna, a jej zaangażowanie widoczne jest także w sferze konsultowania i realizowania programu studiów. Pracodawcy wywierają znaczący wpływ na realizowany program studiów, szczególnie poprzez praktyki oraz organizację dodatkowych projektów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przybiera różnorodne formy, jest systematyczna i regularna. Otoczenie społeczno-gospodarcze jest bardzo zaangażowane i chętne do poszerzenia pól współpracy z uczelnią.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie jest realizowane na ocenianym kierunku w kilku obszarach. Pierwszy obszar dotyczy kształcenia w językach obcych. Z jednej strony – większość zajęć merytorycznych, podczas których studenci zdobywają wiedzę i umiejętności związane z przyporządkowanymi do kierunku dyscyplinami, odbywa się po angielsku. Z drugiej strony – zgodnie z założeniami realizowane na studiach pierwszego i drugiego stopnia lektoraty z języków francuskiego, hiszpańskiego i niemieckiego pozwalają na poszerzenie i wykorzystywanie umiejętności językowych na różnych polach zawodowych: w turystyce, w pracy biurowej, w handlu. Prace dyplomowe są również przygotowywane w języku angielskim.

Drugim, bardzo rozległym obszarem umiędzynarodowienia jest działalność dydaktyczna/kształcenie realizowane poza granicami Polski. Stwarzane są możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku. Uczelnia współpracuje z kilkudziesięcioma uczelniami na całym świecie; kadra i studenci kierunku filologia mogą skorzystać z pobyków w 54 uczelniach w Europie (Bułgaria, Chorwacja, Grecja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Węgry, Włochy), w Azji (Azerbejdżan, Chiny), w Australii i w Ameryce Północnej (USA), ale największa liczba umów w ramach tej liczby dotyczy uczelni położonych w Turcji (24 uczelnie, tj. ponad 40 proc.). Według dołączonych danych każdego roku kilkoro wykładowców uczestniczy w wymianie międzynarodowej. Regularnie mają też miejsce wizyty nauczycieli z zagranicy, np. w roku akademickim 2022/23 z uniwersytetów: amerykańskiego (Northern Arizona), australijskiego (Bond University, Gold Coast), azerbejdżańskiego (Azerbaijan University of Languages), chińskiego (NingboTech), tureckiego (TED, Ankara).

Corocznie, w ramach Erasmus+, także kilkoro studentów realizuje studia częściowe lub praktyki za granicą. Poza tradycyjnymi wyjazdami, trwającymi od trzech do dwunastu miesięcy, studenci mogą skorzystać z krótszych form, nieprzekraczających trzydziści dni, łączących mobilność zagraniczną z nauką online (*Blended Intensive Programme*). Każdego roku także kilkudziesięciu studentów zagranicznych z Turcji, Włoch, Hiszpanii czy Portugalii odbywa studia częściowe na ANS w Koninie.

Trzeci obszar umiędzynarodowienia dotyczy wymiany naukowej i różnych form integracji społecznej. Nauczyciele akademicy uczestniczą w wydarzeniach naukowych organizowanych za granicą. Równocześnie w ANS w Koninie ma miejsce wiele wydarzeń o charakterze międzynarodowym – są to okolicznościowe spotkania integracyjne i wydarzenia kulturalne (Bieg Erasmusa, Closing Meeting itd.). Organizowane są nieujęte w programach studiów wykłady i warsztaty dotyczące innych kultur i/lub szeroko rozumianej specyfiki komunikacji obcojęzycznej, np. warsztaty translatorskie, warsztaty fonetyczne, warsztaty literaturoznawcze (np. z zakresu literatury kanadyjskiej), cykliczne „spotkania z kulturą” (anglosaską, niemiecką); są one skierowane zarówno do kadry dydaktycznej, jak i do studentów. W trosce o jakość komunikacji ze studentami obcojęzycznymi Władze ANS oferowały kursy językowe dla pracowników administracji. Proces umiędzynarodowienia wspiera też, bez wątpienia, szeroko zakrojona współpraca z przedsiębiorstwami i instytucjami z regionu; mowa tu nie tylko o firmach z obcym kapitałem, ale też rodzimych instytucjach, realizujących, we współpracy z ANS, projekty międzynarodowe.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia. Sprawuje nad nią nadzór Uczelniany Koordynator ds. Współpracy Międzynarodowej, któremu podlegają wydziałowi koordynatorzy ds. studiów zagranicznych. Wyniki tych przeglądów znajdują odzwierciedlenie w polityce umiędzynarodowienia kierunku filologia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów kierunku *filologia* prowadzonym w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie uznaje się za kompleksowe, ponieważ skupia się na kluczowych aspektach partycypacji w procesie nauczania. Ocena kryterium dotyczy filologii w zakresie filologii angielskiej zarówno na I, jak i II stopniu. Program studiów jest dla osób studiujących odpowiedni, osoby studiujące nie wskazywały większych zastrzeżeń do treści realizowanych przedmiotów, podkreślając ich praktyczny charakter. Podczas spotkania została zwrócona uwaga na potrzebę wprowadzenia przedmiotu czy innej formy odpowiedniego przygotowania metodologicznego do stworzenia projektu dyplomowego bądź pracy dyplomowej. W związku ze zmianami w programie studiów na I stopniu studenci nie mają pewności odnośnie tego, czy będą przygotowywać projekt i mieć egzamin czy będą zobowiązani do stworzenia pracy licencjackiej. Należy wskazać, że przy każdej zmianie w programie studiów jest wymagane wydanie opinii przez Samorząd Studencki. Jest ona niezbędna dla przebiegu procesu dalszego procedowania propozycji programów studiów na kolejny cykl kształcenia. Ponadto studenci mają możliwość wyrażenia opinii nt. projektowanych zmian w programie studiów do menedżera kierunku oraz w ramach rady programowej kierunku *filologia*. Rozplanowanie zajęć na kierunku pozwala im przyswoić wiedzę w właściwy sposób, który przygotowuje ich do wejścia na rynek pracy po ukończeniu studiów, jak i podczas ich trwania.

W trzecim semestrze studiów I stopnia studenci mają możliwość wyboru jednego z czterech modułów: język hiszpański w turystyce, język niemiecki handlowy, przygotowanie lektora w komunikacji interkulturowej oraz tłumaczenie specjalistyczne. W przypadku studiów II stopnia to od ich początku uruchamiane są dwa moduły: dydaktyka i translacja. Aby moduł mógł zostać uruchomiony, to Uczelnia zakłada wymóg zapisania się na nią odpowiedniej ilości osób, o czym studenci są informowani na samym początku studiów.

Należy podkreślić, że studenci kierunku *filologia* to w większości osoby, które łączą studia z pracą. Z tego powodu część z nich podjęła decyzję o rozpoczęciu studiów w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie ze względu na niższe koszty życia. Studenci doceniają fakt, że zajęcia są prowadzone przez dydaktyków, którzy są osobami z bogatym doświadczeniem zawodowym. Osoby studiujące podkreślały ważną rolę aspektu praktycznego w procesie kształcenia. Jest to o tyle istotne, że studia na kierunku *filologia* są realizowane na profilu praktycznym, stąd uzasadniona duża liczba zajęć o charakterze praktycznym.

Stwierdza się, że studenci są usatysfakcjonowani poziomem nauczania na kierunku i ci, którzy kończą studia I stopnia, w części decydują się je kontynuować na II stopniu. Wiąże się to ze świadomością osób studiujących z tego, że jeżeli planują zostać nauczycielami, to są zobowiązani do ukończenia studiów

magisterskich w tym zakresie. Studia licencjackie nie nadają im odpowiednich kwalifikacji do pracy w placówkach oświatowych (szkoły podstawowe, licea, technika). Opisując wsparcie studentów, to warto wyróżnić formy indywidualizacji procesu kształcenia na Uczelni w postaci indywidualnej organizacji studiów, którą reguluje Regulamin studiów. Co więcej, istnieje także możliwość indywidualizacji realizacji praktyk zawodowych z dopasowaniem do realizacji programu studiów, sytuacji osobistej poprzez m.in. realizację praktyk w trybie awansu (realizacja większej liczby godzin praktyk niż jest przewidziana w danym semestrze) oraz przy uwzględnieniu czynności realizowanych w ramach pracy zawodowej, wolontariatu itp. Powyższe stwierdzenia wskazują na to, że wsparcie studentów w osiąganiu efektów uczenia się jest kompleksowe i przybiera zróżnicowane formy. Jest ono adekwatne z punktu widzenia realizacji programu studiów na kierunku filologia. IOS jest dedykowany zarówno dla studentów, którzy osiągają wyróżniające się wyniki w nauce poprzez zaangażowanie w działalność naukową, sportową, studiują równolegle dwa kierunki studiów czy także dla osób, które łączą studia z opieką rodzicielską, jak również dla tych, którzy ze względu na niepełnosprawność wymagają odpowiedniej ich indywidualizacji. Regulamin studiów przewiduje także możliwość ustalenia indywidualnego trybu i sposobu zaliczania zajęć. Każda indywidualna organizacja studiów jest zatwierdzana przez Rektora Akademii w oparciu o opinię wydaną przez menedżera kierunku. Podanie składa się w formie elektronicznej, za pomocą USOSweb. Osoba, która uzyska taką zgodę jest zobowiązana do ustalenia zasad uczestnictwa w zajęciach i trybu zaliczania przedmiotów z prowadzącymi.

Należy zwrócić szczególną uwagę na kwestię dostosowań, jakie oferuje Uczelnia dla osób z niepełnosprawnościami. W budynkach znajdują się windy, przystosowane toalety, podjazdy, które umożliwiają takim osobom funkcjonowanie na Uczelni. Co ważne, w laboratoriach komputerowych, jak i w bibliotece uczelnianej znajdują się dedykowane stanowiska dla studentów z różnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. W Akademii Nauk Stosowanych w Koninie został powołany Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami i Równego Traktowania, który m.in. zajmuje się pomocą takim osobom m.in. w pozyskaniu: indywidualizacji organizacji studiów i pomocy materialnej, monitoruje sprawy związane z funkcjonowaniem studentów z niepełnosprawnościami poprzez pomoc w procesie adaptacji i edukacji czy współpracuje z kanclerzem Uczelni w trosce o zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami właściwych warunków i równych szans w realizacji procesu dydaktycznego.

Osoby studiujące na kierunku filologia są współautorami lub autorami monografii, publikacji, uczestniczą w konferencjach w skali ogólnopolskiej, jak i międzynarodowej. Na Uczelni działa Studenckie Koło Naukowe „COOLtura”, które zrzesza przede wszystkim studentów filologii angielskiej. Koło organizuje zebrania naukowe z referatami przygotowywanymi przez studentów i dyskusjami, bierze udział w transmisjach spektakli z National Theatre Live w Londynie – organizowanymi przez Koniński Dom Kultury, wyjeżdża na spektakle teatralne sztuk autorów anglojęzycznych, organizuje warsztaty np. ze skutecznej komunikacji oraz IT w nauczaniu języków obcych, angażuje się w działania promocyjne np. Drzwiach Otwartych, Dniach Filologii, Dniach Adaptacyjnych, prowadzi wykłady w szkołach i klasach patronackich, pomaga w organizacji konferencji naukowych, przygotowuje i wygłasza referaty podczas „Spotkań z Kulturą Krajów Anglojęzycznych” oraz organizuje akcję pisania listów pod auspicjami Amnesty International w obronie osób represjonowanych.

Na Uczelni działa Samorząd Studencki, w którego Uczelnianej Radzie każdy wydział ma swojego wiceprzewodniczącego. Samorząd Studencki ANS w Koninie to organizacja zrzeszająca wszystkich studentów Akademii Nauk Stosowanych w Koninie. Samorząd wybiera przewodniczącego oraz trzech

wiceprzewodniczących, po jednej osobie z każdego wydziału. Samorząd organizuje Dzień Adaptacyjny, dni integracyjne, przeprowadza szkolenia z praw i obowiązków dla studentów I roku, współorganizuje konferencje uczelniane, zajmuje się koordynacją akcji zapisów do bazy dawców szpiku DKMS, świątecznych zbiorów. Otrzymuje on kompleksowe wsparcie od Władz Uczelni. Pełni on swoją funkcję, poprzez reprezentowanie społeczności studenckiej w uczelnianych organach, m.in. w Senacie Uczelni. Jeżeli chodzi o poziom wydziałowy, to przedstawiciele kierunku filologia zasiada w Radzie Programowej. Na kierunku są powoływani starości, którzy są w stałym kontakcie z przedstawicielami Samorządu. Samorząd animuje życie studenckie oraz merytorycznie wspiera studentów w sprawach codziennych. Samorząd i organizacje studenckie mają swój budżet (20 000 zł). Ze względu na jego wysokość, to w razie potrzeby organizacje mogą wnosić o dodatkowe wsparcie dla podejmowanych przez nich inicjatyw. Oprócz Samorządu Studenckiego i kół naukowych studenci mogą rozwijać swoje inne pasje m.in. sportowe i artystyczne. W Akademii Nauk Stosowanych w Koninie studenci mogą działać w Akademickim Związku Sportowym oraz Wolontariacie. Studenci mogą nieodpłatnie wynajmować sale na terenie całej Uczelni za pomocą złożenia odpowiedniego wniosku do Kanclerza ANS.

Osoby studiujące mają możliwość uzyskania kompleksowej, bezpłatnej pomocy psychologicznej w postaci zespołu powołanego przez Rektora składającego się ze specjalistów w zakresie psychologii, psychoterapii i pedagogiki specjalnej. Pomoc specjalistów jest dostępna dla studentów w trakcie dyżurów odbywających się w aplikacji Teams w Zespole Wsparcie Psychologiczne oraz podczas dyżurów dydaktycznych, które odbywają się w murach Uczelni. Dodatkowo były organizowane warsztaty odnoszące się do budowania relacji międzyludzkich, relacji interpersonalnych i komunikacji. Godne pochwały jest fakt, że od roku akademickiego 2023/2024 Akademia Nauk Stosowanych w Koninie wprowadziła do przedmiotu Metody i techniki studiowania część poświęconą sytuacjom trudnym i kryzysowym dla studenta, która umożliwia zrozumienie przebiegu kryzysu psychoemocjonalnego oraz znaczenia wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie.

Uczelnia podejmuje działania z zakresu przeciwdziałania przemocy czy innym formom dyskryminacji. W Akademii Nauk Stosowanych w Koninie została wprowadzona procedura przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, która określa zasady oraz sposób postępowania w procesie przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, molestowania i mobbingu. Rektor powołał Pełnomocnika rektora ds. przeciwdziałania dyskryminacji oraz Komisję ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji i Mobbingowi. Pełnomocnik rektora ds. przeciwdziałania dyskryminacji pełni rolę osoby pierwszego kontaktu, którego zadaniem jest wsparcie oraz pomoc pracownikom i studentom w przypadkach dyskryminacji, molestowania i mobbingu na terenie Uczelni. Głównym zadaniem jest rozpatrywanie wniesionych skarg, prowadzenie mediacji wraz ze wdrażaniem standardów równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji. Dodatkowo osoba studiująca ma także prawo złożyć skargę bezpośrednio do Rektora.

System stypendialny jest przejrzysty, osoby studiujące mogą składać wnioski o stypendium socjalne i zapomogi, z których korzystają. Pomocy w tym zakresie udziela Dziekanat Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych, w którym pracownicy zajmują się obsługą studentów z zakresu socjalnego z poszczególnych wydziałów. Wnioski składa się przez USOSweb. Osoby osiągające wyróżniające się wyniki w nauce mogą sięgać po stypendium rektora, dokładnie 10% najlepszych studentów z kierunku.

Studenci kierunku filologia mogą liczyć na wsparcie ze strony nauczycieli akademickich. Prowadzą oni regularne konsultacje, podczas których studenci mają możliwość porozmawiania z prowadzącymi na

temat spraw związanych z tokiem studiów. Osoby studiujące mogą także indywidualnie skontaktować się z prowadzącymi poza godzinami dyżurów i zajęć dydaktycznych, najczęściej odbywa się to w formie mailowej, na którą nauczyciele sprawnie odpowiadają. Pracownicy prowadzą także dyżury, zarówno stacjonarnie, jak i w formie online, na platformie Microsoft Teams. Studenci kierunku, na zakończenie każdego semestru mają możliwość udziału w ewaluacji zajęć dydaktycznych za pomocą ankiet dostępnych w USOSweb, które są anonimowe. Co ciekawe, w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie osoby studiujące przed ostatnie dwa miesiące nauki (maj, czerwiec) mają możliwość wypełnienia ankiety oceny jakości kształcenia na Uczelni. Wyniki corocznej ankiety są widoczne w raporcie zamieszczonym na stronie internetowej. Jest to godny pochwały sposób wpływania studentów na rzecz monitorowania i poprawy jakości kształcenia.

Za obsługę studentów na kierunku odpowiada Dziekanat Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych. Pomocy studentom udzielają także pracownicy Wydziału, z którymi mogą oni kontaktować się osobiście, mailowo, telefonicznie czy za pomocą platformy USOSweb. Podania składa się w pełni w formie elektronicznej. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów, którzy studiuje w trybie niestacjonarnym, lecz obsługa jest również możliwa w dni powszednie. Studenci wskazywali na to, że osoby pracujące w administracji zawsze służą pomocą w rozwiązywaniu bieżących spraw studenckich.

Kierunek filologia w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie jest o profilu praktycznym i z tego powodu studenci są zobowiązani do realizacji określonej liczby godzin praktyk. W celu usprawnienia procesu ich realizacji, mogą korzystać z pomocy menedżera kierunku. Z tego powodu także Uczelnia współpracuje w tym obszarze z różnymi podmiotami, u których osoby studiujące mogą te praktyki zrealizować. Można wymienić m.in. konińskie szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, biura tłumaczeń, lokalne przedsiębiorstwa czy urząd miasta. Na stronie internetowej Uczelni dedykowanej kierunkowi filologia, w zakładkach dotyczących praktyk, jest do wglądu i pobrania lista firm i instytucji rekomendowanych przez menedżera kierunku. Uczelnia planuje również ponowną organizację Giełdy Praktyk i Staży, która gromadzi interesariuszy Uczelni.

Studenci kierunku filologia mają możliwość uczestnictwa w praktykach zagranicznych, wymianach studenckich realizowanych w ramach programu Erasmus+. Mają oni duży wybór Uczelni, w których mogą studiować. Osoby studiujące najczęściej decydowały się wyjeżdżać do Turcji, Hiszpanii i Portugalii. Oprócz wymian studenci wyjeżdżają na praktyki zagraniczne, co cieszy się wśród nich większą popularnością w porównaniu do wymian długoterminowych. W ramach samych zajęć dydaktycznych są organizowane wizyty studyjne w placówkach związanych z kształceniem na kierunku filologia. Ponadto, uczelnia wspiera osoby studiujące w wejście na rynek pracy i w zakresie rozwoju kariery. Na stronie internetowej ANS w Koninie znajduje się oddzielna zakładka, w której znajdują się oferty pracy i mogą korzystać z doradztwa zawodowego. Uczelnia stara się aktywizować i włączać studentów i absolwentów proponując im różne oferty praktyk czy staży z podmiotami, z którymi Uczelnia współpracuje oraz z partnerami zewnętrznymi.

Zaplecze infrastrukturalne Akademii Nauk Stosowanych w Koninie, w tym Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych, zdecydowanie sprzyja procesowi uczenia się na kierunku filologia. Sale zajęciowe są dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Sale wykładowe i ćwiczeniowe są odpowiednio wyposażone. Szczególną uwagę należy zwrócić na infrastrukturę, które przygotowuje osoby studiujące do praktykowania zawodu, w tym salę wyposażoną w sprzęt do praktykowania tłumaczeń symultanicznych. Uczelnia dysponuje laboratoriami komputerowymi, sale zajęciowe

posiadają projektory, które umożliwiają korzystanie z prezentacji multimedialnych. Studenci mają możliwość korzystania z ksero, z czytelni oraz z zasobów biblioteki, także w trybie online. Biblioteka posiada odpowiednie zasoby z perspektywy studenta kierunku filologia, lecz godziny jej otwarcia mogą nie sprzyjać korzystaniu z niej. Wybrane książki można pożyczać, a ze wszystkich pozwala się korzystać na miejscu, w przestrzeniach do tego przeznaczonych. Mają także dostęp m.in do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz baz subskrybowanych przez uczelnię: IBUK Libra czy ACADEMICA. Studenci kierunku *filologia* mają zajęcia w lokalizacjach, które są dobrze skomunikowane z różnymi częściami miasta. Osoby studiujące mogą korzystać z automatów z jedzeniem i napojami, uczelnianego baru, jak i z pobliskiej gastronomii.

Wsparcie studentów związane z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość nie ma obecnie miejsca ze względu na brak zajęć w trybie zdalnym. Pozostałością po pandemii jest korzystanie przez wykładowców i studentów z platformy Microsoft Teams, np. w ramach konsultacji wraz z zadaniami e-learningowymi. Studenci mogą korzystać ze wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci na kierunku *filologia* w Akademii Nauk Stosowanych korzystają z platformy Microsoft Teams, na której są utworzone zespoły przedmiotów i prowadzący wstawiają na nie materiały z zajęć. Wpływa to na zwiększenie dostępności treści omawianych na zajęciach. Ponadto studenci mogą kontaktować się z wykładowcami za pośrednictwem platformy. Każda osoba studiująca posiada adres mailowy w domenie uczelnianej i przez nią ma dostęp do usług Microsoft365.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Studenci kierunku podczas spotkania z zespołem oceniającym wypowiadali się bardzo pozytywnie o realizowanych zajęciach dydaktycznych, nauczycielach akademickich, odpowiednich formach egzaminowania, jak i o funkcjonowaniu samej Uczelni. Świadczy o tym fakt, że absolwenci studiów I stopnia decydują się na kontynuację nauki na tym kierunku na II stopniu. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym szczególną uwagę zwracały na przyjazne, partnerskie podejście do studenta. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są

wykorzystywane w działaniach doskonalących. Sformułowana poniżej rekomendacja nie ma wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Wprowadzenie lepszej komunikacji w zakresie informowania osób studiujących o procesie dyplomowania w taki sposób, aby wiedziały, jaka będzie formuła pracy dyplomowej (praca licencjacka, projekt dyplomowy i/lub egzamin pisemny).

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach w Akademii Nauk Stosowanych na kierunku *filologia* są dostępne publicznie. Wszystkie niezbędne informacje można znaleźć na stronie internetowej Uczelni. Na stronie widnieje siedem głównych zakładek: "Uczelnia", "Studia", "Kandydat", "Student", "Pracownik", "Kontakt" oraz "Rodo". W ramach zakładki "Studia" każdy Wydział i kierunek mają swoją dedykowaną podstronę, na której są zamieszczone informacje na jego temat. Pomimo mnogości zakładek znalezienie potrzebnych informacji przychodzi z łatwością. W zakładce "Student" znajdują się m.in. programy i plany studiów, regulamin studiów, niezbędnik studenta, dane kontaktowe, informacje na temat praktyk czy zagadnienia związane z wsparciem socjalnym. Strona jest czytelna, intuicyjna, posiada dostosowania do osób ze specjalnymi potrzebami, jest również dostępna w języku angielskim i ukraińskim.

Bezpośrednio ze strony internetowej można przenieść się na zakładkę Biuletynu Informacji Publicznej. W BIP-ie są zamieszczone istotne dokumenty, lecz nie znajduje się cała dokumentacja, nie ma w nim programów studiów czy sylabusów do zajęć. Nie wszystkie informacje są zaktualizowane; nie można odnaleźć decyzji Dziekana Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych, tylko już niefunkcjonującego Wydziału Filologicznego.

Osoby zainteresowane podjęciem studiów na kierunku *filologia* mają zapewniony publiczny dostęp do wymogów rekrutacyjnych oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów w zakładce "Kandydat" oraz na stronie Internetowej Rekrutacji Kandydatów. Można również skontaktować się z biurem odpowiedzialnym za rekrutację telefonicznie lub za pomocą adresu e-mail rekrutacja@konin.edu.pl. Opisana jest w nim sylwetka absolwenta kierunku. Na stronie internetowej jest dostępny program i plan studiów kierunku *filologia*, który uwzględnia efekty uczenia się oraz zajęcia realizowane na kierunku. Niemniej, zamieszczone na stronie plany są trudne do odczytania, co stanowi przeszkodę w dostępie do informacji o programie studiów z punktu widzenia kandydata, studenta, jak i

pracodawców. Znajduje się tam ogólny opis koncepcji kierunku i poszczególnych modułów, a także informacje dotyczące perspektyw zawodowych po ukończeniu kierunku filologia. Na stronie internetowej dedykowanej kierunkowi w zakładce "Course description" znajdują się sylabusy do przedmiotów. Akademia Nauk Stosowanych w Koninie ma także swoje konta w social mediach, m.in. na Facebooku, YouTube, Instagramie czy Tik Toku, gdzie zamieszczane są m.in. informacje dla studentów, aktualności z życia uczelni czy spoty promocyjne. Strona internetowa jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami, słabowidzących, istnieje możliwość powiększenia czcionki wyświetlanego tekstu, jak i ustawienia kontrastu. Co ważne, bezpośrednio ze strony internetowej studenci mogą przenieść się do USOSweb i Biblioteki Online oraz zalogować się do nich za pomocą odpowiedniego loginu oraz hasła.

Strona internetowa Akademii Nauk Stosowanych w Koninie jest aktualizowana, są publikowane na niej bieżące informacje. W budynkach Uczelni znajdują się także tablice, gabloty z ogłoszeniami o różnych wydarzeniach oraz istotnych informacjach z punktu widzenia osób studiujących na kierunku *filologia*. Strona internetowa jest skierowana zarówno do osób studiujących, kandydatów na studia, jak i interesariuszy zewnętrznych. Są zamieszczone zaktualizowane informacje o dyżurach pracowników naukowych, wymianach w ramach programu Erasmus+, dane kontaktowe do rektora, dziekanów, pełnomocników rektora i innych osób z administracji uczelni. Ponadto jest oddzielna zakładka poświęcona informacjom dotyczącym funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym wyniki ankietyzacji studentów, raportów z nich sporządzanych.

Na stronie nie ma informacji na temat absolwentów uczelni oraz nie ma odniesienia do Biura Karier. Wynika to z tego, że w Akademii Nauk Stosowanych w Koninie takie Biuro nie działa, lecz na stronie znajdują się oferty pracy z wykazem instytucji, które z uczelnią współpracują.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji poprzez stronę internetową, na której są umieszczone niezbędne informacje. Są one powszechnie dostępne, ich sposób zamieszczenia jest prawidłowy i przejrzysty. Strona internetowa Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, w budynkach Uczelni są również zamieszczane ważne informacje dla osób studiujących na kierunku *filologia*.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Uczelnia prowadzi rzetelne, zrozumiałe i kompleksowe działania na rzecz udostępniania informacji o studiach, uwzględniając potrzeby zarówno kandydatów na studia,

studentów, jak i pracodawców na swojej stronie internetowej. Prezentowane informacje na stronie internetowej uczelni, jak i w innych przestrzeniach są starannie przygotowywane i aktualizowane. Inaczej sytuacja kształtuje się w odniesieniu do informacji zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej, w którym informacje są niepełne. Brakuje programów studiów, sylabusów do zajęć czy decyzji Dziekana Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych, na którym kierunek filologia jest prowadzony.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Zamieszczenie brakujących treści i zaktualizowanie zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej, w tym programów studiów, sylabusów oraz zarządzeń Dziekana Nauk Humanistycznych i Społecznych.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Akademii Nauk Stosowanych w Koninie funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. W jego ramach działa Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz komisje wydziałowe. Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych liczy sześciu członków: przewodniczącego, będącego nauczycielem akademickim na kierunku *filologia*, Kierownika Katedry Języka i Komunikacji, Kierownika Katedry Nauk Społecznych, pracownika administracyjnego, przedstawiciela interesariuszy zewnętrznych i przedstawiciela studentów. Przewodniczący komisji wydziałowej jest też członkiem Uczelnianej Komisji. Zadania tych zespołów zostały bardzo szczegółowo opisane w stosownych uchwałach i zarządzeniach, w stosunku do trzech grup: kandydatów na studiach (np. informowanie o nowej ofercie programowej), studentów (np. doskonalenie programu i przegląd sylabusów) oraz absolwentów (np. monitorowanie ich losów zawodowych). Należy podkreślić, że zadania te są aktualizowane w taki sposób, by odpowiadać zwłaszcza zmieniającym się uwarunkowaniom i potrzebom społeczno-ekonomicznym, np. w roku akademickim 2023/2024 oferta edukacyjna dostosowywana jest do profilu gospodarczego Wielkopolski Wschodniej w ramach projektu „Rozwój studiów o profilu praktycznym i form kształcenia ustawicznego dostosowanych do potrzeb Wielkopolski Wschodniej”.

Projektowanie nowych programów studiów i dokonywanie w nich wszelkich zmian jest procedowane wieloetapowo. Zmiany są dokonywane z inicjatywy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Np. potrzeba wzmocnienia kompetencji społecznych w toku studiów, znajdująca odzwierciedlenie w treściach zajęć i metodach kształcenia, była sygnalizowana przez lokalnych pracodawców. Uchwały

Senatu ANS w Koninie formalnie zatwierdzają programy i plany studiów. Chociaż programy i wprowadzane w nich zmiany są weryfikowane przez różne zespoły, nie udało się uniknąć pewnych błędów – są to m.in.: brak pełnej spójności efektów uczenia się z charakterystykami PRK, ich ogólny, niespecyficzny dla kierunku charakter lub nieuwzględnienie rozwoju kompetencji w przypadku przedmiotów wielosemestralnych, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w efektach uczenia się (np. różnych poziomach opanowania języka) oddzielnych dla każdego semestru.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, chociaż nie uniknięto tu błędów omówionych w kryterium 3.

Na kierunku ma miejsce systematyczna ocena programów studiów, która skupia się na weryfikacji efektów uczenia się i treści programowych oraz metod kształcenia. W mniejszym stopniu ocena ta dotyczy stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się. Szczególna dbałość dotyczy oceny programów z perspektywy potrzeb rynku pracy. W procesie oceniania biorą udział interesariusze wewnętrzni (członkowie rady programowej, nauczyciele, studenci) i interesariusze zewnętrzni, tj. pracodawcy i/lub przedstawiciele przedsiębiorstw i instytucji, w których studenci realizują praktyki.

Dane są zbierane w sposób nieformalny, m.in. podczas regularnych spotkań z przedstawicielami rynku pracy, oraz wysoce sformalizowany np. za pomocą ankiet oceny jakości kształcenia wypełnianych przez studentów i nauczycieli akademickich, które dotyczą różnych parametrów: satysfakcji z treści przekazywanych podczas studiów, satysfakcji związanej z planem zajęć, satysfakcji dotyczącej warunków materialnych studiowania itd.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu i znajdują odzwierciedlenie w redefiniowaniu strategii kierunku. Doceniając inicjatywy zmierzające do optymalizacji procesu kształcenia, w tym ich dużą różnorodność, sformalizowany charakter, regularność, wspomnieć trzeba, że nie udało się uniknąć pewnych niejasności bądź nieścisłości, mogących skutkować obniżeniem jakości kształcenia w pewnych zakresach, np. studenci I roku studiów licencjackich nie mają pełnej informacji na temat charakteru pracy dyplomowej, w tym zwłaszcza jej części aplikacyjnej (wyjątkiem są prace przygotowywane w zakresie glottodydaktyki). Nie wypunktowano również oczekiwanych kompetencji absolwentów kierunku, zwłaszcza asystenta zarządu, do wykonywania którego mają przygotowywać studia, co skutkuje niemożnością doprecyzowania efektów uczenia się i treści.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej PKA. Poprzednia wizytacja zespołu oceniającego PKA miała miejsce w 2018 r. (Uchwała nr 428/2018 Prezydium PKA z dnia 9 lipca 2018 r.) i zakończyła się przyznaniem oceny pozytywnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika głównie z nieprawidłowości dotyczących funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia w kwestiach związanych z programem studiów, zasadami rekrutacji i dyplomowania, omówionymi w kryteriach 1, 2 i 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie systemu zapewniania jakości kształcenia w taki sposób, aby pozwalał on na diagnozowanie wszystkich nieprawidłowości związanych z programem studiów, przed jego przyjęciem przez Senat Uczelni.
2. Zaleca się podjęcie działań naprawczych, które wyeliminują nieprawidłowości związane z procesem rekrutacyjnym.
3. Zaleca się jednoznaczne sformułowanie zasad dotyczących przygotowania prac dyplomowych, zwłaszcza ich charakteru i rozwiązań dotyczących części aplikacyjnej.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

